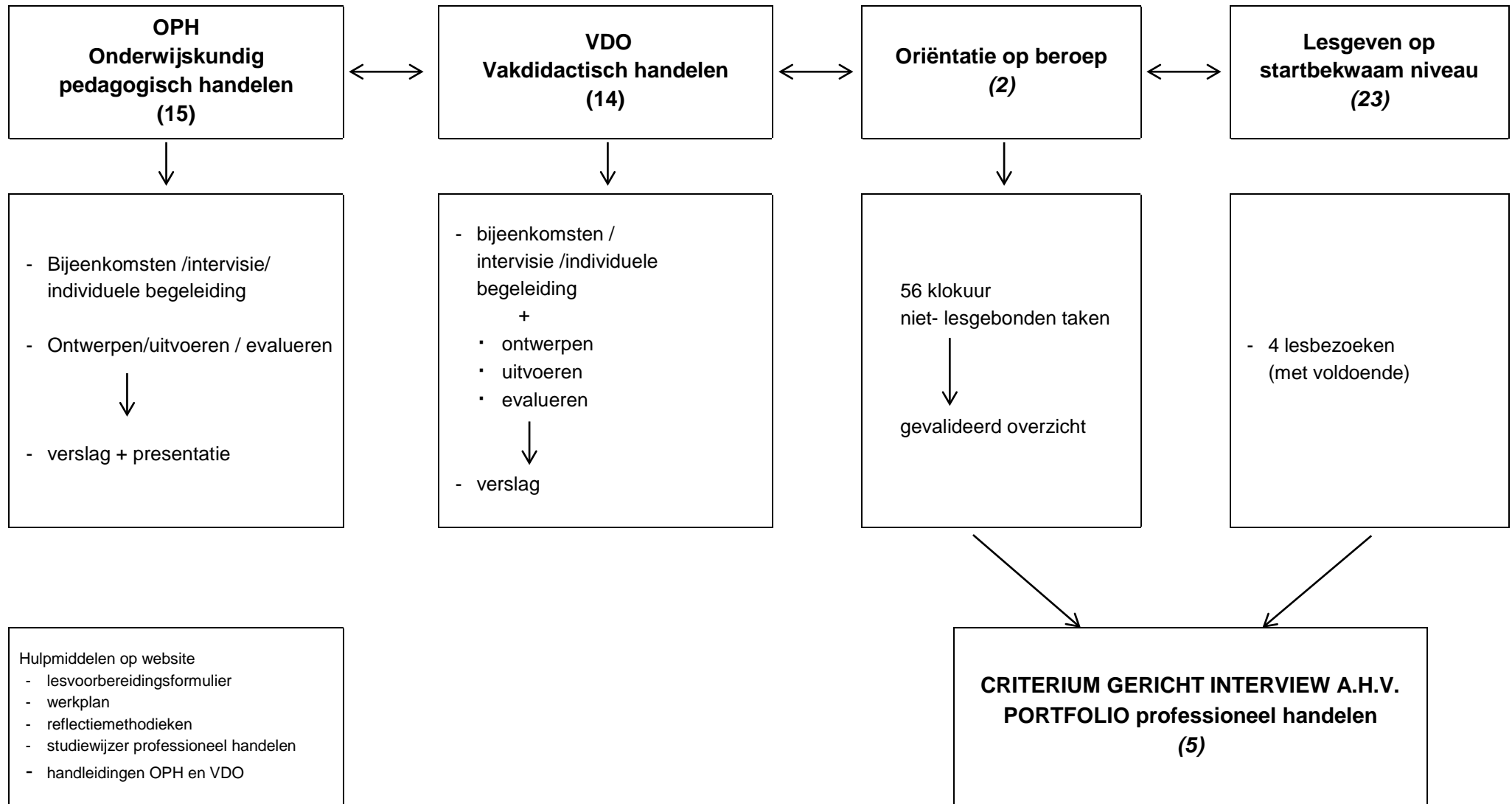

Schema Leerwerkoverzicht
Leeruitkomsten
Onderwijseenheid OPH
Onderwijseenheid VDO
Oriëntatie op beroep
Beoordeling en portfolio
Agenda

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de onderwijseenheden Professioneel Handelen (zie volledige studiewijzer professioneel handelen op website AOS)

Dit hoofdstuk beschrijft de inhoud en indicatoren voor de eenheden van leeruitkomsten voor Professioneel Handelen voor de vier opleidingsfasen: propedeuse, hoofdfase 1 en 2 en de afstudeerfase. De inhoud van de leeruitkomsten Professioneel Handelen zijn gebaseerd op de bekwaamheidseisen van de wet BIO3 geordend naar de inhoud van het beroep van leraar (zie hoofdstuk 1). In bijlage 3 is een totaaloverzicht opgenomen van alle leeruitkomsten en prestatie-indicatoren. Het is advies om dit overzicht tijdens het voorbereiden van het werkplekleren, in gesprekken met begeleider en student, te gebruiken.

2.1 Onderwijseenheid Professioneel Handelen Propedeutische fase

Leeruitkomsten

1. De student bereidt voor en voert een op zichzelf staande leeractiviteit of onderdeel van een les uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied en reflecteert op het leerproces en leeropbrengsten van de leeractiviteit of onderdeel van de les, rekening houdend met de context, de doelen, de werkvormen en materialen.
2. De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen.
3. De student communiceert effectief door vanuit zijn professionele rol contact te maken met en betrokkenheid te tonen naar leerlingen, collega's en medestudenten.
4. De student reflecteert op het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional, stelt leerdoelen op en werkt zo planmatig aan zijn eigen ontwikkeling. De student onderzoekt op deze manier de vraag "wil en kan ik leraar worden" en onderbouwt de opbrengsten vanuit een ontwikkelingsgerichte houding.

Beoordelingsaspecten:

- Lessen maken, lessen uitvoeren, leerlingen begeleiden, evalueren en beoordelen.
- Communiceren, plannen, organiseren, samenwerken.
- Reflecteren, onderzoeken, samen leren, resultaat-en ontwikkelingsgericht werken.

Prestatie-indicatoren

- Ad1.* Gebruik maken van (vak)didactische literatuur bij zijn lesvoorbereiding, beheersen van de lesstof, uitvoeren van een les volgens directe instructiemodel en/of de principes van samenwerkend leren.
- Ad2.* Verdiepen in de leerprestaties van leerlingen, gebruik maken van de belevingswereld en de inbreng van leerlingen op een positieve manier in het onderwijsleerproces, ruimte voor vergissingen en fouten maken om van te leren, verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen.
- Ad3.* Enthousiasme en durf laten zien, hanteren van regels en afspraken van de school, respectvol contact te maken met leerlingen, medestudenten, begeleiders en collega's, belangstelling t.a.v. leerlingen, medestudenten en begeleiders, effectieve communicatieve vaardigheden schriftelijk, verbaal en non-verbaal (spreken, actief luisteren, schrijven, stemvolume, articulatie, intonatie, oogcontact, gezichtsexpressie).
- Ad4.* Reflecteren op persoonlijke leerdoelen en op het onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen, werken op een planmatige manier je eigen ontwikkeling, onderzoeken en onderbouwen van de vraag "wil en kan ik leraar worden".

³ Gebaseerd op wet Beroepen in het Onderwijs (BIO) <https://onderwijscooperatie.nl/nieuws/voorstel-herijking-bekwaamheidseisen>

2.3 Onderwijseenheid Professioneel Handelen Hoofd fase 2

Leeruitkomsten

1. De student bereidt voor en voert leeractiviteiten of lessen uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied en reflecteert op het leerproces en leeropbrengsten van de leeractiviteiten of lessen, gebruikmakend van enkele werkvormen en een volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof.
2. De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen.
3. De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar leerlingen, collega's en medestudenten, vanuit zijn eigen kennis en opvattingen over onderwijs en respecteert hierbij de opvattingen van anderen.
4. De student kan op een planmatige manier op basis van een leerwerkplan richting en vorm geven aan de ontwikkeling van zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional, reflecteert systematisch op het eigen handelen en onderbouwt zijn ontwikkeling vanuit zelfreflectie en feedback van anderen.

Beoordelingsaspecten:

- Lessen maken, lessen uitvoeren, leerlingen begeleiden, evalueren en beoordelen.
- Communiceren, plannen, organiseren, samenwerken.
- Reflecteren, onderzoeken, samen leren, resultaat-en ontwikkelingsgericht werken.

Prestatie-indicatoren

- Ad5.* Gebruik maken van (vak)didactische literatuur bij de lesvoorbereiding, aansluiten bij de context van de werkplek, gebruikmaken van enkele werkvormen, heldere opbouw aangeven in de leerstof van leeractiviteiten of lessen, de leerdoelen van leeractiviteiten of lessen controleren, herkennen van verschillende manieren van leren van leerlingen.
- Ad6.* Uitdagen van leerlingen om een eigen inbreng te tonen, daarbij rekening houdend met verschillen tussen leerlingen door adequaat stopgedrag, respect hebben voor en luistert naar de eigen inbreng van leerlingen, herkennen hoe leerlingen hun basisbehoeften verschillend kenbaar maken en bewaken, stimuleren van leerlingen om zelf tot oplossingen te komen, verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen.
- Ad7.* Open staan voor de mening en ideeën van anderen, met respect communiceren met leerlingen/ medestudenten/begeleiders/collega's, beschikt over communicatieve vaardigheden die hem/haar in staat stellen anderen respectvol tegemoet te treden.
- Ad8.* Werken op een planmatige manier op basis van het leerwerkplan en met feedback van begeleiders en peers vorm geven aan de ontwikkeling van de persoonlijke leerdoelen, systematisch reflecteren op eigen gedrag en de feedback van anderen gebruiken, onderzoeken hoe vormgegeven kan worden aan het docentschap, meningen te onderbouwen met feiten/ observaties/ literatuur.

2.3 Onderwijseenheid Professioneel Handelen Hoofdfase 2

Leeruitkomsten

1. *De student bereidt voor en voert samenhangende leeractiviteiten of lessen uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied en reflecteert en evalueert het leerproces en leeropbrengsten van de samenhangende leeractiviteiten en lessen, gebruikmakend van afwisselende en activerende werkvormen volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof waarbij tegemoet gekomen wordt aan de verschillende leerbehoeften van de leerlingen.*
2. *De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met zijn collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn.*
3. *De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar ouders en professionals (leerlingbegeleider, decaan, mentoren, zorgcoördinator) en gebruikt deze expertise bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van zijn eigen onderwijs.*
4. *De student onderzoekt zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen en kan op basis van een zelfbeoordeling, gebaseerd op zelfreflectie en feedback van anderen, zelfstandig richting en vorm geven aan zijn ontwikkeling als professional.*

Beoordelingsaspecten:

- Lessen maken, lessen uitvoeren, leerlingen begeleiden, evalueren en beoordelen.
- Communiceren, plannen, organiseren, samenwerken.
- Reflecteren, onderzoeken, samen leren, resultaat-en ontwikkelingsgericht werken.

Prestatie-indicatoren

Ad1. Boven de leerstof staan, verantwoordelijk van keuzes op vanuit voorgeschreven vak(didactische) literatuur, evalueren van het leerproces en de leerresultaten van leerlingen, eenvoudige (formatieve/summatieve) toetsen ontwerpen/nakijken/bespreken met de klas aan de hand van een correctiemodel, inzetten van vakdidactische oplossingen om het klimaat in de klas te verbeteren, ruimte scheppen voor leren.

Ad2. Welbevinden van leerlingen, individuele leerlingen helpen bij hun leertaken en rekening houden met het vermogen van de leerlingen, stimuleert eigen inbreng van leerlingen, vertrouwen wekken bij de leerlingen, leiding geven aan en omgaan met leerlingen uit verschillende leeftijdsgroepen, rekening houdend met algemene basisbehoeften/specifieke sociaal-emotionele/sociale-culturele achtergrond, cognitieve kenmerken van leerlingen, analyseert, onderzoek naar mogelijkheden om het sociale klimaat in de klas te verbeteren, verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen, groepsprocessen sturen en begeleiden.

Ad3. respectvol communiceren met leerlingen/collega's/begeleiders, balans aanbrengen tussen betrokkenheid/afstand en tussen sturen/ begeleiden/ruimte geven, oog hebben voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen, begeleiding van de leerling bij het ontwikkelen van beroepsidentiteit; eigen normen en waarden en die van de leerlingen in de groep bespreekbaar; begeleidingsgesprek voeren; onderzoeken van specifieke leer- en gedragsproblemen in het VO en het MBO (h)erkennen en benoemen hoe daarmee om te gaan, zorgstructuur rond leerlingen, aanwezig zijn bij gesprekken over leerlingen met ouders/verzorgers en andere belanghebbenden, respectvol communiceren over leerlingen met alle gesprekspartners.

Ad4. Beschrijven wat de eigen docentrol in het onderwijs is, zelfstandig en planmatig richting en vorm geven aan de ontwikkeling van persoonlijke leerdoelen, systematisch reflecteren op eigen gedrag en hierbij gebruik maken van feedback, ontwikkelen van een visie op onderwijs op basis van reflectie en kan dat verwoorden, meerdere perspectieven bij oordeelsvorming.

2.4 Onderwijseenheid Professioneel Handelen Afstuderen

Leeruitkomsten

1. *De student bereidt voor en voert een onderwijsleertraject uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied, reflecteert, evalueert en rapporteert over het leerproces en leeropbrengsten van het onderwijsleertraject, waarin de leerling actief leergedrag laat zien, er rekening wordt gehouden met verschillen in leerbehoeften van leerlingen en actuele en betrouwbare bronnen worden ingezet voor het uitdiepen van een vakmatig thema.*
2. *De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. De student verantwoordt en legt uit zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen en dat zijn onderwijs in pedagogische zin van deze tijd blijft.*
3. *De student communiceert als een startbekwame leraar op een constructieve manier, die bijdraagt aan een doelgerichte werkrelatie, met erkenning van verschillende opvattingen en overtuigingen en andere culturele achtergronden van collega's, leerlingen, ouders en vertegenwoordigers van instellingen buiten de school.*
4. *De student laat zien te beschikken over een kritische-reflectieve en onderzoekende houding ten aanzien van het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional in verschillende leersituaties in de beroepscontext onderbouwd vanuit verschillende (theoretische) bronnen. In een zelfbeoordeling betreft de student de feedback van anderen en analyseert op systematische, navolgbare en resultaatgerichte wijze zijn praktijksituatie.*
5. *De student communiceert schriftelijk in helder en in correct Nederlands op niveau 4F.*

Beoordelingsaspecten:

- Lessen maken, lessen uitvoeren, leerlingen begeleiden, evalueren en beoordelen.
- Communiceren, plannen, organiseren, samenwerken.
- Reflecteren, onderzoeken, samen leren, resultaat-en ontwikkelingsgericht werken.

Prestatie-indicatoren

Ad1.

boven de lesstof om onderwijsleertrajecten te ontwerpen voor verschillende groepen, rekening houd met verschillen tussen de leerlingen, gebruik maken van actuele en betrouwbare bronnen bij het uitdiepen van een vakmatig thema, gebruik maken van afwisseling en activerende werkvormen, tegemoet komen aan verschillende leerbehoeften van de leerlingen, flexibel met de fasering van de les omgaan en improviseren, bijdrage aan de ontwikkeling van betrouwbare en valide beoordelingsinstrumenten (formatief en summatief) waarmee een positief leereffect bij leerlingen bereikt wordt, systematisch en analytisch evalueren van het leerproces en de leerresultaten van en met de leerlingen en hierover rapporteren aan derden, heldere opbouw in de leerstof van een onderwijsleertraject aan en verwerken van actualiteit en praktijk in de lesstof, verantwoorden van vakdidactische opvattingen en met verwijzing naar relevante theorie.

Ad2.

een leer- en leefklimaat waarin leerlingen zich veilig/geaccepteerd/gewaardeerd voelen en waarin ze tot optimale leerprestaties kunnen komen en vertrouwen ontwikkelen in eigen kunnen, contact maken met alle leerlingen; professionele betrokkenheid tonen, effectieve communicatie door bijvoorbeeld te luisteren, samen te vatten en door te vragen.

Ad3.

respectvol communiceren met leerlingen/collega's/begeleiders, constructieve bijdrage aan het overleg tussen school/leerling/bedrijven/instellingen waar de leerling (in het kader van zijn opleiding) mee te maken heeft. Initiatief nemen in samenwerken met collega's, omgaan met weerstanden, als beginnend docent een bijdrage aan de schoolorganisatie, proactief en verantwoordelijk in houding en werkzaamheden als een beginnend docent en teamlid, professionele houding en beheersing van gesprekstechnieken in gesprekken met ouders/collega's/leerlingen/instellingen buiten de school zoals bedrijven (MBO)/schoolbesturen /maatschappelijke instanties/zorgstructuuroverleg /landelijke vakorganisaties/ buitenlandse contacten (internationalisering).

Ad4.

Planmatige persoonlijke leerdoelen formuleren en het eigen leerproces vorm geven, systematisch reflecteren op eigen gedrag, feedback van anderen betrekken in reflectie, vanuit meerdere perspectieven oordeel opstellen op basis van inzichten uit de literatuur en kan in dialoog een oordeel bijstellen.

Ad5. De student communiceert schriftelijk in helder en in correct Nederlands op niveau 4F (zie bijlage 1).

Studiewijzer voor studenten Onderwijs pedagogisch handelen

Studiejaar 2018 - 2019

Onderwijseenheid:	Onderwijs pedagogisch handelen (OPH)
VT/DT:	voltijd
Periode:	1,2,3
Leerjaar:	4
Vakcode:	G13A14
Credits:	15
Ingangseisen:	Er mag maximaal 1 APV module open staan. Hoofdphase stage 2 moet zijn afgerond met een voldoende.

Inhoud

Inhoud	2
2. Inleiding	3
3. De leeruitkomsten:	3
4. De opdracht	3
4.1 Wat is de opdracht en hoe ziet het eindproduct eruit?	3
4.2 Hoe ga je met deze opdracht aan de slag?	4
5. Werkwijze en planning	5
5.1 Programma periode 1	6
5.2 Programma periode 2 en 3	6
5.3 Werkwijze opleidingsscholen	6
6. Begeleiding en beoordeling	7
7. Aanbevolen literatuur	7
Bijlage 1 Plan van aanpak Onderwijs Pedagogisch Handelen (OPH)	8
Bijlage 2: Beoordelingsrubric	11
Bijlage 3: Inleverinstructies producten	

Inleiding

De onderwijseenheid Onderwijspedagogisch Handelen (OPH) vormt de afronding van de APV-leerlijn in het curriculum van de bachelor lerarenopleiding. De opdracht is het onderzoeken van een onderwijspedagogisch vraagstuk dat past bij jouw persoonlijke ontwikkeling tot docent en aansluit bij de door jou gekozen afstudeerrichting (AVO of BGO) en stage/werkplek. Dit doe je door een leervraag (met één of meer deelvragen) over dit vraagstuk te formuleren. Vervolgens ga je middels verschillende (onderzoeks)activiteiten je leervraag beantwoorden.

Wat de vorm van het eindproduct betreft heb je veel vrijheid, zolang het product maar aan de hand van de rubric beoordeeld kan worden.

Door op deze manier met je onderwijspedagogisch handelen bezig te zijn ontwikkel je een attitude waarmee je in de toekomst als docent aan de slag kunt met je eigen professionalisering. Het onderwijs vraagt immers iedere dag iets anders van jou als docent!

De leeruitkomsten:

1. De student onderbouwt zijn visie op de pedagogische functie van de school waarbij hij inzoomt op de kernconcepten die beschreven staan in de generieke kennisbasis bachelor uit het tweedegraads gebied. Vanuit deze visie formuleert hij nieuwe leervragen voor zijn toekomstig onderwijspedagogisch handelen.
2. De student verantwoordt zijn onderwijspedagogisch handelen als startbekwame professional vanuit verschillende theoretische bronnen en door op systematische en navolgbare wijze de onderwijspraktijk geanalyseerd te hebben waarmee hij laat zien te beschikken over een kritische-reflectieve en onderzoekende houding passend bij de specifieke kenmerken van de afstudeerrichting AVO of BGO.
3. De student reflecteert op zijn leerproces tot startbekwame professional op het gebied van onderwijspedagogisch handelen waarbij hij feed up, -back en -forward van anderen inzet om verbeterpunten te formuleren voor zijn (door)ontwikkeling als professional specifiek binnen de context van het AVO of BGO.

De opdracht

4.1 Wat is de opdracht en hoe ziet het eindproduct eruit?

De opdracht is het onderzoeken van een onderwijspedagogisch vraagstuk dat past bij jouw persoonlijke ontwikkeling tot docent en aansluit bij de door jou gekozen afstudeerrichting (AVO of BGO) en stage/werkplek. Dit doe je door een leervraag (met één of meer deelvragen) over dit vraagstuk te formuleren. Vervolgens ga je middels verschillende (onderzoeks)activiteiten je leervraag beantwoorden. In deze onderwijseenheid laat je zien dat je een onderzoekende en kritisch reflectieve houding hebt.

De kritisch-reflectieve en onderzoekende houding bevat drie componenten die bepalend zijn voor het opleiden van ontwikkelingsgerichte leraren:

- Een kritische houding vraagt van je dat je vanuit verschillende perspectieven naar je eigen handelen kunt kijken.
- Een reflectieve houding betekent dat je in staat bent van je ervaringen te leren.
- Een onderzoekende houding vraagt van je dat je op een systematische en transparante manier je handelen in beeld kunt brengen, verantwoorden én veranderen. (Meerwaarde voor onderwijs: de pijlers en de plus van FLOT, 2014)

Om OPH te kunnen afronden lever je een product in waarin je het volgende laat zien:

- In hoeverre je antwoord hebt gevonden op je leervragen en welke antwoorden je hebt gevonden.
- Welk proces je doorlopen hebt.
- Dat je met een kritisch, reflectieve onderzoekende houding naar je eigen resultaat en proces hebt gekeken. Een evaluatie op het proces en een reflectie op je eigen handelen en professionele ontwikkeling.

Het eindproduct wordt beoordeeld volgens de beoordelingsrubric in bijlage 2. Het is dan ook van belang dat je de beoordelingsrubric zorgvuldig leest en dat je deze gebruikt om te controleren in hoeverre je eindproduct aan de criteria van de rubric voldoet.

Wat de vorm van het eindproduct betreft heb je veel vrijheid. Voorbeelden van mogelijke eindproducten zijn:

- een blog;
- een vlog;
- een casestudy;
- een schriftelijk verslag;
- een dagboek of een documentaire.

Je hebt veel vrijheid om een onderwijspedagogisch vraagstuk te kiezen. Het kan bijvoorbeeld gaan om:

- het leren omgaan met en inspelen op een pedagogisch probleem dat zich voordoet in de klas of bij een leerling (bijvoorbeeld: autisme, faalangst);
- het verder ontwikkelen van een eigen competentie (zoals begeleiding van leerlingen);
- het onderzoeken van een aspect van je eigen identiteit als docent (bijvoorbeeld je eigen stijl van leidinggeven aan de klas).

Natuurlijk kun je ook aansluiting zoeken bij de vakdidactische lessenserie uit de onderwijseenheid VDO door één of meer pedagogische aspecten van de ontworpen lessenserie bij VDO verder uit te diepen (bijvoorbeeld het aspect motivatie, LOB of 'oog voor elke leerling').

4.2 Hoe ga je met deze opdracht aan de slag?

Er zijn veel verschillende manieren om met je leervraag aan de slag te gaan, een aantal onderdelen is essentieel en verwerk je in een plan van aanpak waarop je in periode 1 feedback en feedforward ontvangt van je begeleider, beoordelaar en werkplekbegeleider of schoolopleider. De onderstaande onderdelen komen terug in het plan van aanpak (bijlage 1). Dit plan van aanpak maak je in periode 1 en voer je in periode 2 en 3 uit, waarna je je definitieve product inlevert.

1. Aanleiding: Hierin introduceer je jezelf, je werkplek, je afstudeerrichting (AVO/BGO) en verwoord en beargumenteer je in ieder geval de aanleiding en de keuze voor je onderwerp. Je houdt er rekening mee dat je onderwerp een onderwijspedagogisch vraagstuk is dat kan leiden tot een pedagogische interventie.

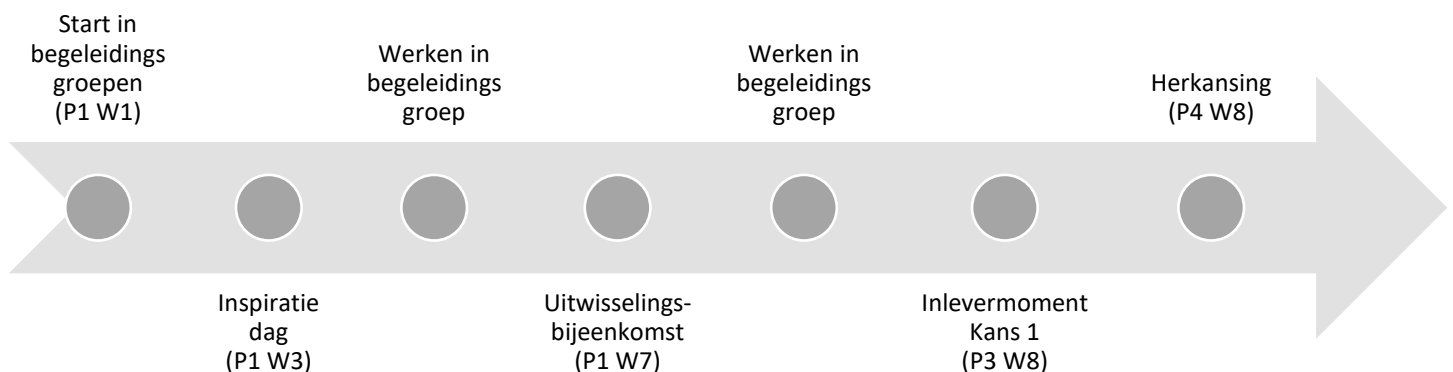
2. Doelstelling: Je legt uit wat je met OPH wil bereiken en hoe de in het proces vergaarde kennis, inzichten en ervaringen kunnen bijdragen aan je eigen onderwijs pedagogisch handelen.

3. Je leervraag en deelvragen: je omschrijft de leervraag bij het onderwijspedagogisch vraagstuk. Daarnaast omschrijf je deelvragen die ondersteunend zijn aan het beantwoorden van je leervraag.
4. Context: Je legt uit binnen welke context je OPH uitvoert, met welke doelgroep je gaat werken, wat de missie en visie van de school is en maakt daarbij de koppeling met jouw onderwijs pedagogisch vraagstuk.
5. Gegevens verzamelen: Je geeft aan wat je gaat doen om je leer- en deelvragen te beantwoorden. Op welke wijze je gegevens gaat verzamelen en analyseren en waarom je voor deze benadering gekozen hebt. Literatuuronderzoek maakt hier in ieder geval deel van uit, daarnaast kun je hierbij denken aan gesprekken/interviews met collega's en leerlingen, enquêtes afnemen, in je lessen iets uitproberen en daarop reflecteren, het bijhouden van een logboek etc.
6. Ethiek: Je legt uit hoe je omgaat met ethische dilemma's rondom jouw onderwijspedagogisch vraagstuk. Denk hierbij aan het zorgvuldig omgaan met het welzijn, de privacy en/of de studiovoortgang van de leerlingen en eventuele andere participanten.
7. Planning: Je geeft zo concreet mogelijk aan wat je wanneer gaat doen. Maak het overzicht voor periode 1, 2 en 3

In de literatuurlijst zijn verschillende bronnen opgenomen m.b.t. het doen van praktijkonderzoek. Ga op zoek naar een bron die helpend kan zijn voor het beantwoorden van jouw vraagstuk.

Werkwijze en planning

Je doorloopt OPH, parallel aan VDO en professioneel handelen, in periode 1, 2 en 3. De organisatie van OPH vindt plaats per cluster van opleidingen: alfa, bèta+ en gamma. De opleidingsscholen vormen een vierde cluster. Dat betekent dat je veel van de informatie die je nodig hebt over de werkwijze van de eigen opleiding of opleidingsschool krijgt.

Figuur 1: Het proces in één afbeelding

Hieronder de afspraken die voor iedere student gelden:

- De vrijdag is de opleidingsdag bij FLOT. Dat geldt óók voor de studenten die de afstudeerstage uitvoeren op een opleidingsschool (AOS). Studenten van een opleidingsschool hoeven niet elke vrijdag op FLOT te zijn, maar ze moeten wel in de gelegenheid zijn om af en toe op vrijdag op FLOT te komen.
- In periode 1, week 3 is er bij FLOT een inspiratiedag voor alle vierdejaars studenten.
- In week 7 van periode 1 vindt er een uitwisselingsbijeenkomst (FLOT/AOS) plaats op basis van je plan van aanpak.
- Eind periode 1 krijg je op je plan van aanpak feedback en feedforward van je begeleider, beoordelaar en WPB of SO. Per opleiding of opleidingsschool wordt gecommuniceerd wat er van je verwacht wordt.
- OPH wordt (evenals VDO) afgesloten aan het einde van periode 3. De deadline voor het inleveren van OPH is week 8 periode 3.
- Je hebt gemiddeld een halve dag per week gelegenheid om op school, naast de andere stage-activiteiten, te werken aan OPH en VDO. Daarnaast zal je middels zelfstudie de nodige tijd aan je afstudeerproducten moeten besteden.

5.1 Programma periode 1

Globaal zal het totale programma er in elke opleiding/cluster/opleidingsschool als volgt uitzien:

Week 1: Kick-off; starten en plannen, modulewijzer en criteria bespreken, peergroepjes maken, werkwijze cluster/opleiding.

Week 3: inspiratiedag FLOT.

Week 4 t/m 6: groepsbijeenkomsten per opleiding/cluster/opleidingsschool.

Tijdens de groepsbijeenkomsten werk je aan de opzet en het plan van aanpak voor OPH en VDO en ontvang en geef je peerfeedback.

Week 7: uitwisselingsbijeenkomst plannen van aanpak, waarbij de opleiding de vorm van de presentatie bepaalt. Vanuit je procesbegeleider en een VDO-docent of je werkplekbegeleider ontvang je feedforward op je plan van aanpak middels het feedforwardformulier (zie bijlage 1).

5.2 Programma periode 2 en 3

In periode 2 start je met het bijstellen van je plan van aanpak naar aanleiding van de feedforward. Vervolgens ga je aan de slag met de uitvoering van je plan van aanpak voor OPH (en VDO) en werk je aan de beantwoording van je vragen en je eindproduct. De groepsbijeenkomsten worden voortgezet.

5.3 Werkwijze opleidingsscholen

Studenten aan opleidingsscholen volgen in periode 1 de inspiratiedag op vrijdag in week 3 met de studenten van FLOT. De groepsbijeenkomsten vinden plaats binnen de opleidingsscholen en worden door de FLOT-begeleiders samen met de AOS begeleiders georganiseerd. De betrokken begeleiders zullen de studenten hierover informeren. Studenten op een opleidingsschool mogen ook gebruik maken van adviseurs binnen FLOT of deelnemen aan bijeenkomsten georganiseerd door adviseurs binnen FLOT (zie rolverdeling begeleiding).

Begeleiding en beoordeling

De begeleiding en beoordeling van OPH (en VDO) is in handen van:

- *Procesbegeleider:*
Elke student wordt bij de modules OPH en VDO ondersteund door één en dezelfde procesbegeleider (OPH en VDO samen). Deze procesbegeleider is de dagelijkse begeleider met als voornaamste taak de student te ondersteunen bij het doorlopen van het proces om de gevraagde beroepsproducten te ontwikkelen. Hierbij is te denken aan het stellen van kritische vragen, hardop meedenken en mogelijkheden voor het verkrijgen van verdere informatie te verkennen bijvoorbeeld bij de adviseur. Samen met de beoordelaar vormt de procesbegeleider het beoordelingskoppel die beide beroepsproducten in consensus beoordeelt.
- *Beoordelaar:*
Deze beoordelaar geeft feedback en feedforward op je plan van aanpak en beoordeelt je eindproduct volgens de rubric. Samen met de procesbegeleider vormt de beoordelaar het beoordelingskoppel die beide beroepsproducten in consensus beoordeelt. De beoordelaar is niet beschikbaar voor inhoudelijke vragen, hiervoor is de adviseur.
- *Adviseur:*
Elke student kan inhoudelijk advies vragen aan adviseurs. Dit kunnen adviseurs zijn vanuit de opleiding, vanuit het cluster, maar ook vanuit je school (denk aan WPB). Vanuit je opleiding wordt gecommuniceerd op welke manier de adviseurs worden ingezet en wie dit zijn. Dit kan zowel individueel advies zijn maar ook inhoudelijke colleges op opleidings/cluster niveau.

De eindbeoordeling van OPH vindt, net als die van VDO, plaats aan het eind van periode 3 aan de hand van een beoordelingsrubric (zie bijlage 2). Deadline inleveren: vrijdag week 8 periode 3.

Herkansing: Mocht je OPH bij je eerste kans niet met een voldoende afronden, dan kom je in aanmerking voor de herkansing. Deze lever je in op vrijdag week 8 periode 4.

Aanbevolen literatuur

Atkins, N., Lemov, D. (2014). *Teach like a champion 2.0*. Amerika: John Wiley & Sons Inc.

Boele, K. (2015). *Onderwijsheid (terug naar waar het echt om gaat)*. Utrecht: Klement.

Castelijns, J., Ros, A., Van Loon, A., Verbeeck, K. (2014). *Gemotiveerd leren en lesgeven*. Bussum: Coutinho.

Créton, H. A., Wubbels, T. H., & Hermans, J. J. (1988). *Wanorde, 'T kan verkeren*. Utrecht: Uitgeverij W.C.C.

Geerts, W., Postma, W., Van Balen, J. (2014). *Praktijkboek voor leraren*. Bussum: Coutinho.

Kaldenbach, H. (2011). *Machomannetjes*. Amsterdam: Prometheus

Bijlage 1 Plan van aanpak Onderwijs Pedagogisch Handelen (OPH)

Student:					
Onderwerp:					
Omschrijving inhouden		+	+/-	-	Feedforward
1. Aanleiding en onderwerp:	<p>Hierin introduceer je jezelf, je werkplek, je afstudeerrichting (AVO/BGO) en verwoord en beargumenteer je in ieder geval de aanleiding en de visie van waaruit je de keuze voor je onderwerp voor OPH maakt.</p> <p>Je onderwerp gaat over een onderwijspedagogisch vraagstuk dat kan leiden tot een onderwijspedagogische interventie.</p>				
2. Doelstelling	<p>Doelstelling:</p> <p>Je legt uit wat je met OPH wil bereiken, en hoe de in het proces vergaarde kennis, inzichten en ervaringen kunnen bijdragen aan het verbeteren van je onderwijspedagogisch of vakdidactisch handelen.</p>				
3. Leervraag en deelvragen	<p>Je omschrijft de leervraag bij het onderwijspedagogisch vraagstuk.</p> <p>Daarnaast omschrijf je deelvragen die ondersteunend zijn aan het beantwoorden van je leervraag.</p>				

4. Context	Je legt uit binnen welke schoolcontext je OPH uitvoert, met welke doelgroep je gaat werken, wat de missie en visie van de school is. Maak daarbij de koppeling met jouw onderwijspedagogisch vraagstuk.		
5. Gegevens verzamelen	<p>Je geeft aan wat je gaat doen om je leer- en deelvragen te beantwoorden, op welke wijze je je gegevens zult verzamelen en analyseren en waarom je voor deze benadering gekozen hebt.</p> <p>Literatuuronderzoek maakt hier in ieder geval deel van uit.</p> <p>Daarnaast kun je hierbij denken aan gesprekken/interviews met collega's en leerlingen, enquêtes afnemen, in je lessen iets uitproberen en daarop reflecteren, het bijhouden van een logboek, analyses van producten van je leerlingen.</p>		
6. Ethiek	Je legt uit hoe je omgaat met ethische dilemma's rondom jouw OPH. Denk hierbij aan het zorgvuldig omgaan met het welzijn, de privacy en/of de studievoortgang van de leerling en eventuele andere participanten.		
7. Planning	Je geeft zo concreet mogelijk aan wat je wanneer gaat doen. Maak het overzicht voor periode 1, 2 en 3.		

Naam beoordelaar:	Handtekening:	Afspraken:	Datum:
Naam procesbegeleider:	Handtekening:		
Naam WPB of SO:	Handtekening:		

Bijlage 2: Beoordelingsrubric OnderwijsPedagogisch Handelen (OPH) 2018-2019

Naam student: Studentnummer:
 Opleiding: Datum:
 Beoordelaar: Handtekening:
 Procesbegeleider: Handtekening:

Het eindproduct wordt beoordeeld als aan onderstaande ontvankelijkheidscriteria is voldaan.		
Taalgebruik	Het taalgebruik in de geschreven en gesproken producten van de student voldoet aan de kenmerken van niveau 4F van het Referentiekader Taal. Daarnaast voldoet het product aan de APA richtlijnen.	voldaan / niet voldaan
Plan van aanpak	De student heeft een concrete leervraag geformuleerd die zich inzichtelijk en relevant verhoudt tot zijn of haar professionele (pedagogische) ontwikkeling, en heeft deze adequaat onderbouwd in een plan van aanpak.	voldaan / niet voldaan

Onderdeel	Goed 6 punten (3 punten per aspect)	Voldoende 4 punten (2 punten per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Eigenaarschap van eigen leerproces De student...	Beschrijft de aanleiding van de focus van zijn OPH, maakt een verbinding met ervaringen in het werkplekleren en maakt inzichtelijk hoe dit zich verhoudt tot zijn of haar persoonlijke / professionele ontwikkeling als aanstaande leraar.	Beschrijft de aanleiding van de focus van zijn OPH, maakt een verbinding met ervaringen in het werkplekleren en maakt gedeeltelijk inzichtelijk hoe dit zich verhoudt tot zijn of haar persoonlijke / professionele ontwikkeling als aanstaande leraar.	Beschrijft de aanleiding van de focus van zijn OPH, maakt niet of nauwelijks een verbinding met ervaringen in het werkplekleren en maakt niet of nauwelijks inzichtelijk hoe dit zich verhoudt tot zijn of haar persoonlijke / professionele ontwikkeling als aanstaande leraar.		
	Communiqueert adequaat en tijdig met de OPH-begeleider en andere betrokkenen, zoals de IO en WPB, en toont een grote mate van zelfstandigheid bij het uitvoeren van de onderdelen.	Communiqueert adequaat en tijdig met de OPH-begeleider en andere betrokkenen, zoals de IO en WPB.	Communiqueert onvoldoende adequaat en/of tijdig met de OPH- begeleider en andere betrokkenen, zoals de IO en WPB.		

Onderdeel	Goed 6 punten (2 punten per aspect)	Voldoende 3 punten (1 punt per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
De omgeving van de school als context waarin het leren plaatsvindt, toelichten. De student gaat op onderzoek uit binnen de school en...	Licht de school als leeromgeving toe (op micro-, meso-, en macroniveau).	Licht de school als leeromgeving grotendeels toe (op micro-, meso- en macroniveau).	Licht de school als leeromgeving niet of nauwelijks toe (op micro-, meso- en macroniveau).		
	Gaat daarbij in op de elementen die de school als leercontext specifiek maken, en maakt daarbij inzichtelijk welke elementen voor het leren van zijn of haar leerlingen interessant en uitdagend zijn.	Gaat daarbij in op de elementen die de school als leercontext specifiek maken, en maakt daarbij gedeeltelijk inzichtelijk welke elementen voor het leren van zijn of haar leerlingen interessant en uitdagend zijn.	Gaat daarbij niet of nauwelijks in op de elementen die de school als leercontext specifiek maken, en/of maakt daarbij niet of nauwelijks inzichtelijk welke elementen voor het leren van zijn of haar leerlingen interessant en uitdagend zijn.		
	Maakt duidelijk hoe de pedagogische visie van de school verbonden is aan het geformuleerde vraagstuk en gebruikt praktijkbronnen om de context en aanleiding op genuanceerde wijze toe te lichten.	Gebruikt praktijkbronnen om de context en aanleiding nader toe te lichten.			
Onderdeel	Goed 4 punten (2 punten per aspect)	Voldoende 2 punten (1 punt per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Passende literatuur zoeken en bestuderen De student...	Gebruikt relevante pedagogische en/of onderwijskundige (wetenschappelijke) literatuur over het onderwerp.	Gebruikt relevante pedagogische en/of onderwijskundige literatuur over het onderwerp in het onderwijspedagogisch handelen.	Gebruikt niet of nauwelijks relevante pedagogische en/of onderwijskundige literatuur over het onderwerp in het onderwijspedagogisch handelen.		
	Verwoordt een verband tussen leervragen en literatuur, kan dit kritisch verwerken in een synthese en maakt de relatie tussen de eigen visie en de literatuur duidelijk en beschrijft hoe de gebruikte literatuur van invloed is bij de uitvoering van de module OPH.	Verwoordt een verband tussen leervragen en literatuur, gebruikt deze literatuur in de theoretische beschouwing en licht daarin de overeenkomsten en ook de verschillen tussen de bronnen toe.	Licht het verband tussen leervragen en literatuur niet of nauwelijks toe, en geeft geen heldere toelichting over de verschillen en overeenkomsten tussen de bronnen.		

Onderdeel	Goed 6 punten (3 punten per aspect)	Voldoende 4 punten (2 punten per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Analyse van de eigen onderwijspraktijk De student...	Evalueert zijn onderwijspedagogisch handelen aan de hand van door hemzelf opgedane praktijkervaringen en anticipeert op de uitvoerbaarheid en effecten van het onderwijspedagogisch handelen in de onderwijspraktijk.	Evalueert zijn onderwijspedagogisch handelen aan de hand van door hemzelf opgedane praktijkervaringen of anticipeert op de uitvoerbaarheid en effecten van het onderwijspedagogisch handelen in de onderwijspraktijk.	Evalueert zijn onderwijspedagogisch handelen aan de hand van door hemzelf opgedane praktijkervaringen of anticipeert op de uitvoerbaarheid en effecten van het onderwijspedagogisch handelen in de onderwijspraktijken.		
	Verzamelt empirische gegevens en betreft daarbij stakeholders (zoals collega's / leerlingen). De verzamelde gegevens dragen bij aan het beantwoorden van/verkrijgen van inzicht in de leervraag. De gegevens worden navolgbaar geanalyseerd en gebruikt voor de onderbouwing van het vraagstuk uit de praktijk. De student legt uit waarom een bepaalde wijze van gegevensverzameling en analyse is gekozen. Daarnaast beantwoordt de student de leervraag op basis van de verzamelde gegevens en betreft hierbij ook de theorie. Legt uit hoe het antwoord op de leervraag kan bijdragen aan de ontwikkeling en het welzijn van leerlingen.	Verzamelt empirische gegevens en betreft daarbij stakeholders (zoals collega's / leerlingen). De verzamelde gegevens dragen bij aan het beantwoorden van/verkrijgen van inzicht in de leervraag. De gegevens worden (groten)deels navolgbaar geanalyseerd en gebruikt voor de onderbouwing van het vraagstuk uit de praktijk. De gegevens zijn relevant en worden logisch verbonden aan de theorie en er wordt beschreven waarom hij/zij welke gegevens op welke manier(en) verzameld en geanalyseerd heeft.	Verzamelt niet of nauwelijks empirische gegevens die bijdragen aan het beantwoorden/verkrijgen van inzicht in de leervraag.		

Onderdeel	Goed 4 punten (2 punten per aspect)	Voldoende 2 punten (1 punt per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Evaluëren en reflecteren op procesniveau De student...	Reflecteert kritisch op de gemaakte keuzes, het eigen handelen en het onderzoeksproces. Stelt eigen opvattingen en vooroordelen ter discussie. Gaat in op de mogelijkheden die er zijn tot verdere ontwikkeling naar aanleiding de inzichten die zijn opgedaan.	Reflecteert nader op de vraag in hoeverre het onderwijspedagogisch handelen bijdraagt aan het bewustwordingsproces van verschillende rollen van de leraar, en op wat er nodig is voor verbetering van dat bewustwordingsproces.	Reflecteert niet of nauwelijks op de vraag in hoeverre het onderwijspedagogisch handelen bijdraagt aan het bewustwordingsproces van verschillende rollen van de leraar, en over wat er nodig is voor verbetering van dat bewustwordingsproces.		
	Laat zien oog te hebben voor de mogelijkheden en beperkingen van de verzamelde gegevens, en van de manier van gegevensverzameling en analyse, en stelt aandachts- of verbeterpunten op voor het toekomstig onderwijspedagogisch handelen	Stelt aandachts- of verbeterpunten op voor het toekomstig onderwijspedagogisch handelen.			
Onderdeel	Goed 4 punten (2 punten per aspect)	Voldoende 2 punten (1 punt per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Persoonlijke ontwikkeling & Onderzoekende houding	<u>Persoonlijke ontwikkeling</u> De student werkt planmatig aan zijn persoonlijke ontwikkeling, en toont aan hoe dat leerproces vorm heeft gekregen door leervragen te formuleren, te reflecteren op de ontwikkeling met betrekking tot de leervragen, en door feedback van de procesbegeleider en werkplekbegeleider navolgbaar te verwerken.	<u>Persoonlijke ontwikkeling</u> De student is voornamelijk gericht op bevestiging van eigen opvattingen, meningen of vooronderstellingen, en accepteert nieuwe informatie mits die aansluit bij het eigen referentiekader en verwerpt informatie die daar niet bij aansluit. De student denkt alleen kritisch na over zijn/haar handelen als hij daartoe wordt aangezet door de begeleider.	<u>Persoonlijke ontwikkeling</u> De student houdt vast aan eigen opvattingen, meningen en vooronderstellingen. Student is amper nieuwsgierig naar nieuwe informatie, en legt aangeboden informatie naast zich neer. De student is niet bereid kritisch na te denken over zijn/haar handelen.		
	<u>Onderzoekende houding</u> De student is nieuwsgierig en geïnteresseerd in nieuwe informatie, en stelt zich open op, en is bereid zijn/haar opvattingen en visie aan te passen. De student is zich bewust van, en kritisch ten opzichte van, zijn/haar eigen opvattingen, meningen en vooronderstellingen.	<u>Onderzoekende houding</u> De student kan voldoende aangeven wat hij geleerd heeft tijdens het proces en hoe dit bijdraagt aan zijn/haar professionele en persoonlijke ontwikkeling.	<u>Onderzoekende houding</u> De student reflecteert niet of nauwelijks op zijn/haar ontwikkeling. De student heeft de feedback van de procesbegeleider en werkplekbegeleider niet meegenomen.		
Totaal aantal punten					x/3
Cijfer					

Bijlage 3 Aanleveren producten OPH / VDO door studenten tbv archivering

De producten die jullie voor OPH en VDO hebben gemaakt zijn afstudeerproducten en moeten om deze reden gearchiveerd worden. Dit vraagt om een juiste manier van aanleveren van jullie kant. Je levert alle bestanden aan bij je procesbegeleider en beoordelaar zodat zij dit kunnen beoordelen. De procesbegeleider zorgt daarna (bij voldoende resultaat) voor archivering.

Het stroomschema (zie volgende pagina) helpt jullie bij het bepalen welk product je op welke wijze aan moet leveren.

NB.

- Studenten die de afstudeerproducten via GradeWork inleveren hoeven de bestanden niet nogmaals te mailen.
- Studenten die een BLOG of VLOG binnen connect.fontys.nl hebben gemaakt hoeven dit ook niet in te sturen.
- Heb je een website gemaakt? Stuur dan ook de url (weblink) naar je beoordelaar zodat deze de site ook "live" kan bekijken. Voor archivering moeten er wel aparte bestanden aangeleverd worden (zie stroomschema).
- Maak bij meerdere bestanden gebruik van een zip bestand.
- LET OP: bij alle documenten die worden aangeleverd vermelden: OPH of VDO, studentnummer, studentnaam

Welke producten inleveren?

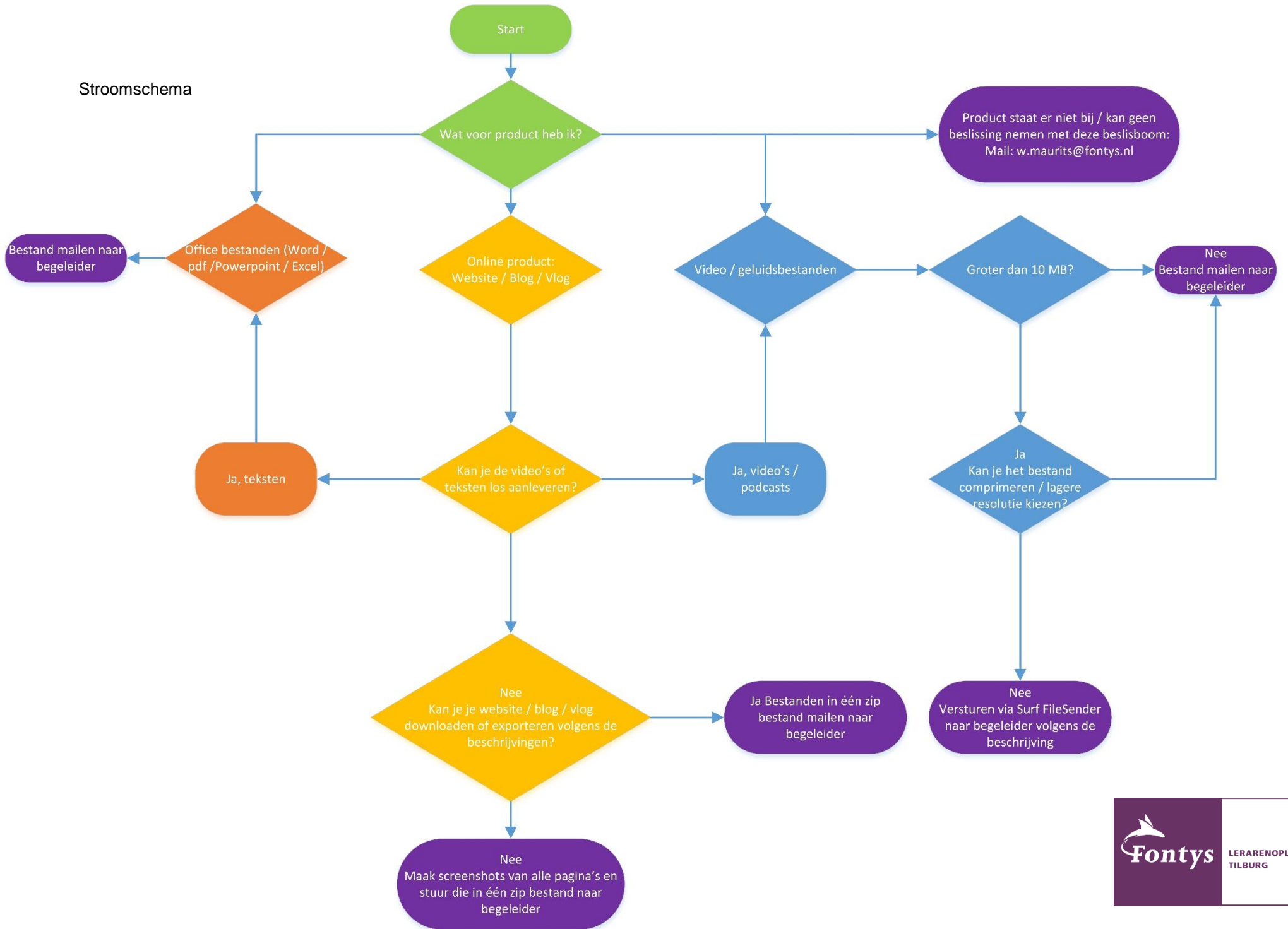
OPH:

- Het OPH product

VDO:

- Het ontworpen onderwijs
- Het artikel
- Poster of video van posterpresentatie waarop de poster ook te zien is.

Stroomschema

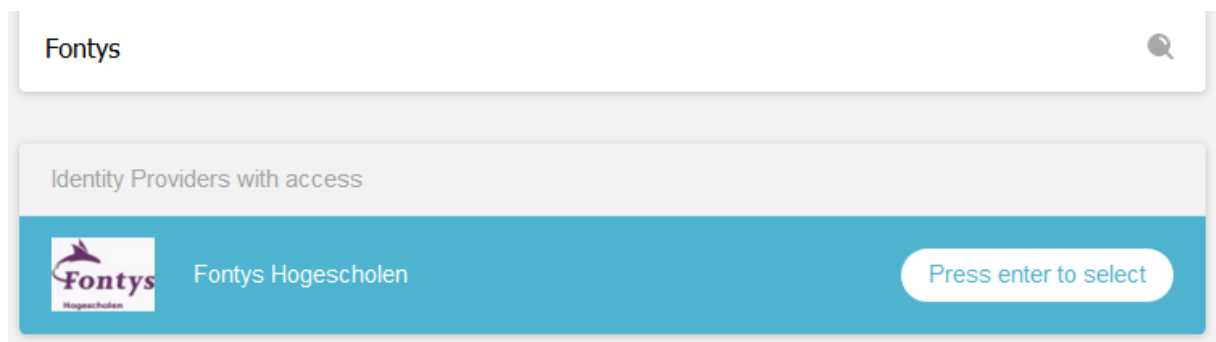

Bestanden versturen met Surf FileSender

1. Open de browser en ga naar: <https://filesender.surf.nl>.

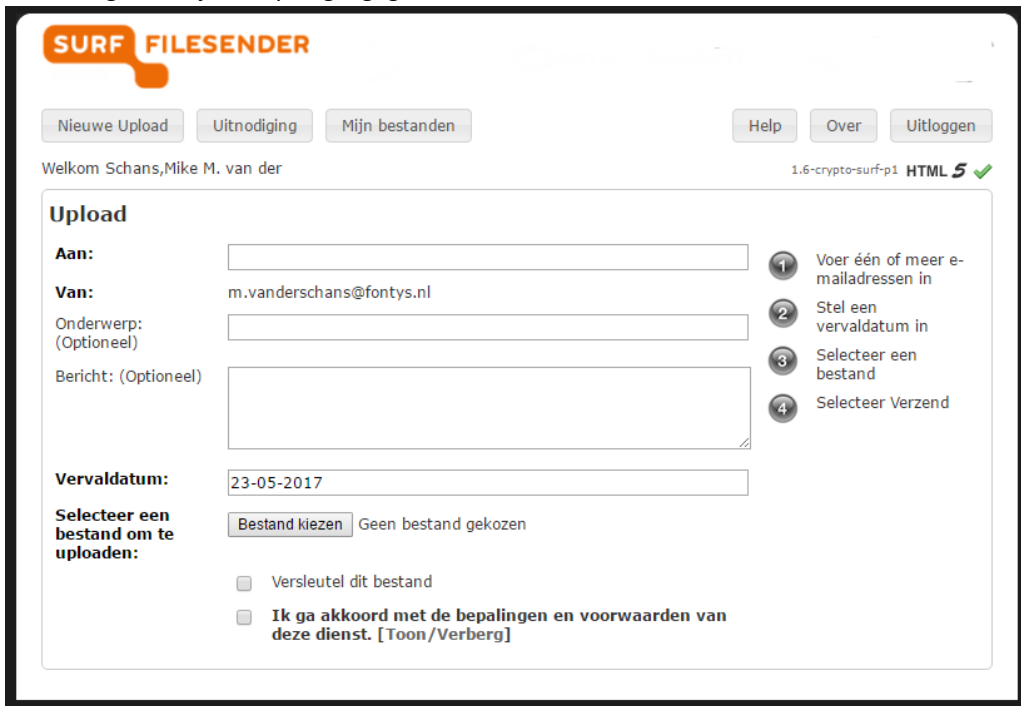

2. Kies login.

3. Typ in onderstaande venster Fontys in de zoek balk en druk op Enter.

4. Log in met je Fontys login gegevens.

5. Vul in het aan veld: **Emailadres van je procesbegeleider en beoordelaar**
6. Vul in het onderwerp veld: **Afstuderen-OPH / VDO¹-product-studentnummer-studentnaam**
7. Geef bij vervaldatum aan tot wanneer de bestanden beschikbaar moeten blijven als download voor de ontvanger. (laat deze op de standaardwaarde staan)
8. Upload het bestand die verstuurd moeten worden.
 - a. *Het is niet mogelijk om meerdere bestanden tegelijk te versturen. Je kunt meerdere bestanden zippen, of het proces meerdere malen herhalen.*
9. Geef aan het de bestanden beveiligd verstuurd moeten worden.
 - a. *Let op! Versleutelen kan alleen bij bestanden tot 250Mb.*
10. Ga akkoord met de voorwaarden (Verplicht)

¹ Kies OPH of VDO

Blog exporteren naar PDF-document

1. Wordpress

- 1.1 Login op wordpress
- 1.2 Klik linksboven op Mijnsites
- 1.2 Ga naar instellingen -> exporteren
- 1.3 Klik op alles exporteren -> downloaden
- 1.4 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt
- 1.5 Ga naar stap 3

2. Blogger (Blogspot)

- 2.1 Login op Blogger (Blogspot)
- 2.2 Ga naar instellingen -> overig
- 2.3 Kies voor back-up van content maken
- 2.4 Kies opslaan op je computer
- 2.5 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt
- 2.6 Ga naar stap 3

3. Omzetten naar PDF

- 2.1 Ga naar www.blogbooker.com
- 2.2 Kies "Make your blogbook"
- 2.3 Kies je platform Wordpress of Blogger (Blogspot)
- 2.4 Laat de optie tussen Word en PDF staan op PDF
- 2.5 Upload het geëxporteerde bestand
- 2.6 Vul de URL van het betreffende blog in (Kopiëren aanbevolen)
- 2.7 Kies "Create your BlogBook"
- 2.8 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt

Studiewijzer voor studenten Vakdidactisch ontwerpen

Studiejaar 2018 - 2019

Onderwijseenheid:	Vakdidactisch ontwerpen (VDO)
VT/DT:	voltijd
Periode:	1,2,3
Leerjaar:	4
Credits:	14 of 15
Ingangseisen:	Er mag maximaal 1 vakdidactische module open staan. Hoofdphase stage 2 moet zijn afgerond met een voldoende.

Inhoud

1.	Inhoud	2
2.	Inleiding	3
3.	De leeruitkomsten:	3
4.	De opdracht	3
	4.1 Wat is de opdracht en hoe ziet het eindproduct eruit?	3
	4.2 Hoe ga je met deze opdracht aan de slag?	4
5.	Werkwijze en planning	5
	5.1 Programma periode 1	6
	5.2 Programma periode 2 en 3	6
	5.3 Werkwijze opleidingsscholen	6
6.	Begeleiding en beoordeling	7
7.	Aanbevolen literatuur	8
	Bijlage 1 Plan van aanpak Vakdidactisch ontwerpen (VDO)	9
	Bijlage 2: Beoordelingsrubric	12
	Bijlage 3: Inleverinstructies producten	

Inleiding

Vakdidactisch Ontwerpen (VDO) vormt de afronding van de leerlijn vakdidactiek in het curriculum van de bachelor lerarenopleiding. De opdracht is het (her)ontwerpen van onderwijs rekening houdend met de context van je school, de behoeften van de leerlingen en de doelen van het vak. Dit doe je door een vakdidactische uitdaging te onderzoeken en daar een (her)ontwerp voor te ontwikkelen, uit te voeren en te evalueren.

Door op deze manier met je vakdidactisch handelen bezig te zijn ontwikkel je een attitude waarmee je in de toekomst als docent aan de slag kunt met onder andere de doorontwikkeling van je eigen vak.

De leeruitkomsten:

1. De student toont aan hoe hij een startbekwame initiatiefrijke professional is die op systematische en onderbouwde wijze een (innovatieve) bijdrage levert aan (door)ontwikkeling van een vakdidactisch ontwerp, binnen de context van de ontwikkeling op de school waarvoor de student het ontwerp maakt, passend bij de vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid voor zijn opleiding en zijn afstudeerrichting (AVO of BGO).
2. De student toont aan hoe het ontwerpproces gericht op de (door)ontwikkeling van het vakdidactisch ontwerp vorm heeft gekregen middels reflectie en feedback van uit de schoolpraktijk en peers.

De opdracht

4.1 Wat is de opdracht en hoe ziet het eindproduct eruit?

De opdracht is het (her)ontwerpen van onderwijs rekening houdend met de context van je school, de behoeften van de leerlingen en de doelen van het vak. Dit doe je door een vakdidactische uitdaging te onderzoeken en daar een (her) ontwerp voor te ontwikkelen, uit te voeren en te evalueren.

Tijdens het gehele proces laat je zien dat je een onderzoekende en kritische houding hebt. De kritisch-reflectieve en onderzoekende houding bevat drie componenten die bepalend zijn voor het opleiden van ontwikkelingsgerichte leraren:

- Een kritische houding vraagt van je dat je vanuit verschillende perspectieven naar je eigen handelen kunt kijken.
- Een reflectieve houding betekent dat je in staat bent van je ervaringen te leren.
- Een onderzoekende houding vraagt van je dat je op een systematische en transparante manier je handelen in beeld kunt brengen, verantwoorden én veranderen. (Meerwaarde voor onderwijs: de pijlers en de plus van FLOT, 2014)

Gedurende drie periodes werk je aan de volgende onderdelen. Deze onderdelen vormen tevens je eindproducten:

- (Her)ontwerp: Je formuleert een vakdidactische uitdaging. Daarbij ontwerp je onderwijs. Het zou kunnen dat je een lessenreeks hebt liggen die aansluit bij de vakdidactische uitdaging. Als dat zo is dan ga je deze lessenreeks verbeteren, uitvoeren, de effectiviteit ervan meten en daarop reflecteren. Een andere mogelijkheid is dat je vanuit niets opnieuw begint en vanuit een vakdidactische uitdaging een vakdidactisch ontwerp maakt, uitvoert,

de effectiviteit ervan meet en daarop reflecteert. Je ontwerpt zowel een leerling- als een docentenversie zodat je materiaal overdraagbaar is.

- Artikel: je schrijft een artikel dat geplaatst kan worden in een vakblad passend bij jouw vak. Het artikel heeft als doel vakcollega's te informeren. In het artikel verantwoord je je ontwerpproces. Je gaat hierbij in op je ontwerp- en procesvragen, de wijze van gegevensverzameling en je visie op goed lesmateriaal en je vak. Richtlijn voor het artikel is 2000 woorden.
- Poster: door middel van een poster informeer je studiegenoten en andere toehoorders over je persoonlijke ontwikkeling en onderzoekende houding n.a.v. je doorlopen proces. Ook geef je inzicht in je vakdidactische uitdaging, het ontwerpproces, je visieontwikkeling en vakdidactische onderbouwing. Tijdens en na afloop van je posterpresentatie dien je in staat te zijn om vragen van toehoorders te beantwoorden en in discussie te gaan over je ontwerp.

Je hebt veel vrijheid bij het kiezen van een vakdidactische uitdaging. Je kunt dit vanuit verschillende invalshoeken benaderen. Belangrijk is dat het onderwerp aansluit bij de context (AVO of BGO). Natuurlijk kun je ook aansluiting zoeken bij je onderwijs pedagogisch vraagstuk door daar ook een vakdidactische oplossing voor uit te werken.

4.2 Hoe ga je met deze opdracht aan de slag?

Er zijn veel verschillende manieren om met je vakdidactische uitdaging aan de slag te gaan, een aantal onderdelen is voorwaardelijk en verwerk je in een plan van aanpak waarop je in periode 1 feedback en feedforward ontvangt van je begeleider, beoordelaar en werkplekbegeleider of schoolopleider. De onderstaande onderdelen komen terug in het plan van aanpak (bijlage 1). Dit plan van aanpak maak je in periode 1 en voer je in periode 2 en 3 uit, waarna je je definitieve onderdelen inlevert en presenteert.

1. Aanleiding en onderwerp: Hierin introduceer je jezelf, je werkplek/de context, je afstudeerrichting (AVO/BGO) en verwoord en beargumenteer je in ieder geval de aanleiding en de visie van waaruit je de keuze voor je onderwerp voor VDO maakt. Je vakdidactische uitdaging moet leiden tot een vakdidactische interventie gebaseerd op een (her)ontwerp.
2. Doelstelling: Je legt uit wat je met VDO wil bereiken, en hoe de in het proces vergaarde kennis, inzichten en ervaringen kunnen bijdragen aan het verbeteren van je vakdidactisch handelen.
3. Ontwerp vragen en procesvragen: Je formuleert een ontwerp vraag en procesvragen waarmee je je vakdidactische uitdaging gaat onderzoeken.
4. Gegevens verzamelen: Je geeft per procesvraag aan wat je gaat doen om deze procesvraag te beantwoorden. Ook laat je zien hoe de procesvragen gezamenlijk het antwoord op je ontwerp vraag vormen.

Literatuuronderzoek maakt hier in ieder geval deel van uit. Daarnaast kun je hierbij denken aan gesprekken/interviews met collega's en leerlingen, enquêtes afnemen, in je lessen iets uitproberen en daarop reflecteren, het bijhouden van een logboek, analyses van producten van je leerlingen.

Ook geef je aan op welke manier je de effectiviteit van je ontwerp gaat meten en waarom je dat op deze manier wil uitvoeren.

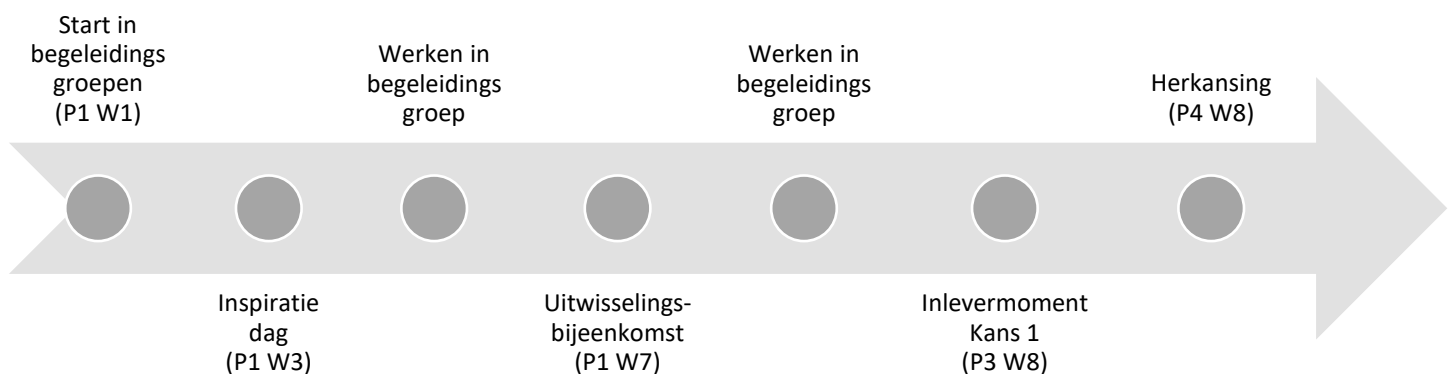
5. Ethiek: Je legt uit hoe je omgaat met ethische dilemma's rondom jouw vakdidactische uitdaging. Denk hierbij aan het zorgvuldig omgaan met het welzijn, de privacy en/of de studievoortgang van de leerling en eventuele andere participanten.

6. Planning: Je geeft zo concreet mogelijk aan wat je wanneer gaat doen. Maak het overzicht voor periode 1, 2 en 3

In de literatuurlijst zijn verschillende bronnen opgenomen m.b.t. het doen van praktijkonderzoek. Ga op zoek naar een bron die helpend kan zijn voor het beantwoorden van jouw vraagstuk.

Werkwijze en planning

Je doorloopt VDO, parallel aan OPH en professioneel handelen, in periode 1, 2 en 3 van het laatste studiejaar. De organisatie van VDO vindt plaats per cluster van opleidingen: Alfa, Bèta+ en Gamma. De opleidingsscholen vormen een vierde cluster. Dat betekent dat je veel van de informatie die je nodig hebt over de werkwijze van de eigen opleiding of opleidingsschool krijgt.

Figuur 1: Het proces in één afbeelding

Hieronder de afspraken die voor iedere student gelden:

- De vrijdag is de opleidingsdag bij FLOT. Dat geldt óók voor de studenten die de afstudeerstage uitvoeren op een opleidingsschool (AOS).
- In periode 1 is er bij FLOT een inspiratiedag voor alle vierdejaars studenten.
- In week 7 van periode 1 vindt er een uitwisselingsbijeenkomst (FLOT/AOS) plaats op basis van je plan van aanpak.
- Eind periode 1 krijg je op je plan van aanpak feedback en feedforward van je begeleider, beoordelaar en WPB of SO.
- VDO wordt (evenals OPH) afgesloten aan het einde van periode 3. De deadline voor het inleveren van VDO is week 8 periode 3.
- VDO wordt afgerond met een posterpresentatie bij FLOT.
- Je hebt gemiddeld een halve dag per week gelegenheid om op school, naast de andere stage-activiteiten, te werken aan OPH en VDO. Daarnaast zal je middels zelfstudie de nodige tijd aan je afstudeerproducten moeten besteden.

5.1 Programma periode 1

Globaal zal het totale programma er in elke opleiding/cluster/opleidingsschool als volgt uitzien:

Week 1 en 2: Kick-off; starten en plannen, modulewijzer en criteria bespreken, peergroepjes maken, werkwijze cluster/opleiding.

Week 3: inspiratiedag FLOT.

Week 4 t/m 6: groepsbijeenkomsten per opleiding/cluster/opleidingsschool.

Tijdens de groepsbijeenkomsten werk je aan de opzet en het plan van aanpak voor OPH en VDO en ontvang en geef je peerfeedback.

Week 7: uitwisselingsbijeenkomst plannen van aanpak, waarbij de opleiding de vorm van de presentatie bepaalt. Vanuit je procesbegeleider en een VDO-docent of je werkplekbegeleider ontvang je feedforward op je plan van aanpak middels het feedforwardformulier (zie bijlage 1).

5.2 Programma periode 2 en 3

In periode 2 start je met het bijstellen van je plan van aanpak naar aanleiding van de feedforward. Vervolgens ga je aan de slag met de uitvoering van je plan van aanpak voor VDO (en OPH) en werk je aan je (her)ontwerp en de overige eindproducten (artikel, poster).

Eind periode 3 presenteer je je (her)ontwerp en je proces in ieder geval aan je beoordelaars middels een posterpresentatie met toelichting. Je WPB'er nodig je hiervoor uit. De aanwezigen zullen tijdens en/of na afloop van je presentatie vragen stellen en met je in gesprek gaan over je gemaakte keuzes en ontwerp.

5.3 Werkwijze opleidingsscholen

Studenten aan opleidingsscholen volgen in periode 1 de inspiratiedag op vrijdag in week 3 met de studenten van FLOT. De groepsbijeenkomsten vinden plaats binnen de opleidingsscholen en worden door de FLOT-begeleiders samen met de AOS begeleiders georganiseerd. De betrokken begeleiders zullen de studenten hierover informeren. Studenten op een opleidingsschool mogen ook gebruik maken van adviseurs binnen FLOT of deelnemen aan bijeenkomsten georganiseerd door adviseurs binnen FLOT (zie rolverdeling begeleiding). De presentatie eind periode 3 vindt bij FLOT plaats. De procesbegeleider en je WPB worden hiervoor door de student uitgenodigd. Mocht hij/zij niet aanwezig kunnen zijn, dan wordt de

presentatie gefilmd. De student is hiervoor verantwoordelijk. De filmopname wordt met de procesbegeleider gedeeld. De procesbegeleider heeft contact met de andere beoordelaar om de beoordeling af te stemmen.

Begeleiding en beoordeling

De begeleiding en beoordeling van VDO (en OPH) is in handen van:

- *Procesbegeleider:*
Elke student wordt bij de modules OPH en VDO ondersteund door één en dezelfde procesbegeleider (OPH en VDO samen). Deze procesbegeleider is de dagelijkse begeleider met als voornaamste taak de student te ondersteunen bij het doorlopen van het proces om de gevraagde beroepsproducten te ontwikkelen. Hierbij is te denken aan het stellen van kritische vragen, hardop meedenken en mogelijkheden voor het verkrijgen van verdere informatie te verkennen bijvoorbeeld bij de adviseur. Samen met de beoordelaar vormt de procesbegeleider het beoordelingskoppel die beide beroepsproducten in consensus beoordeelt.
- *Beoordelaar:*
Deze beoordelaar geeft feedback en feedforward op je plan van aanpak en beoordeelt je eindproduct volgens de rubric. Samen met de procesbegeleider vormt de beoordelaar het beoordelingskoppel die beide beroepsproducten in consensus beoordeelt. De beoordelaar is niet beschikbaar voor inhoudelijke vragen, hiervoor is de adviseur.
- *Adviseur:*
Elke student kan inhoudelijk advies vragen aan adviseurs. Dit kunnen adviseurs zijn vanuit de opleiding, vanuit het cluster, maar ook vanuit je school (denk aan WPB). Vanuit je opleiding wordt gecommuniceerd op welke manier de adviseurs worden ingezet en wie dit zijn. Dit kan zowel individueel advies zijn maar ook inhoudelijke colleges op opleidings/cluster niveau.

De eindbeoordeling van VDO vindt, net als die van OPH, plaats aan het eind van periode 3 aan de hand van een beoordelingsrubric (zie bijlage 2). Deadline inleveren: vrijdag week 8 periode 3.

Herkansing: Mocht je VDO bij je eerste kans niet met een voldoende afronden, dan kom je in aanmerking voor de herkansing. Deze lever je in op vrijdag week 8 periode 4.

Aanbevolen literatuur

Er zijn meerdere bronnen waar je gebruik van kunt maken voor VDO. Je opleiding heeft hier zeker een lijstje voor, globaal kun je aan de volgende bronnen denken:

Biemond, B., Bos-Horstink, M., Soeting, J., Sugito, A., & Uil-Hoogerwaard, W. (2015). *Toetskwaliteit in de praktijk: Hoe maak ik goede toetsen met gesloten en open vragen?* Wilp: Teelen kennismanagement.

Bolle, T., Van Meelis, I. (2017). *Taalbewust beroepsonderwijs*. Bussum: Coutinho

De Lange, R., Schuman, H., & Montesano Montessori, N. (2016). *Praktijkgericht onderzoek voor reflectieve professionals*. Antwerpen: Garant.

Gerritsma, A., de Haan, H., Mitzschke, M., van der Veen, Y., & den Hollander, I. (2013). *Onderzoekvaardig in onderwijs*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Hajer, M., Meestringa, T. (2015). *Handboek taalgericht vakonderwijs*. Bussum: Coutinho

Hoobroeckx, F., & Haak, E. (2002). *Onderwijskundig ontwerpen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Bijlage 1 Plan van aanpak Vakdidactisch ontwerpen (VDO)

Naam student:					
Onderwerp:					
Omschrijving inhouden		+	+/-	-	Feedforward
1. Aanleiding en onderwerp:	Hierin introduceer je jezelf, je werkplek/de context, je afstudeerrichting (AVO/BGO) en verwoord en beargumenteer je in ieder geval de aanleiding en de visie van waaruit je de keuze voor je onderwerp voor VDO maakt. Je vakdidactische uitdaging moet leiden tot een vakdidactische interventie gebaseerd op een (her)ontwerp.				
2. Doelstelling	Je legt uit wat je met VDO wil bereiken, en hoe de in het proces vergaarde kennis, inzichten en ervaringen kunnen bijdragen aan het verbeteren van je vakdidactisch handelen.				
3. Ontwerp vraag en procesvragen	Je formuleert een ontwerp vraag en procesvragen waarmee je je vakdidactische uitdaging gaat onderzoeken.				

<p>4. Gegevens verzamelen</p>	<p>Je geeft per deelvraag aan wat je gaat doen om deze deelvraag te beantwoorden. Ook laat je zien hoe de deelvragen gezamenlijk het antwoord op je ontwerp vraag vormen.</p> <p>Literatuuronderzoek maakt hier in ieder geval deel van uit. Daarnaast kun je hierbij denken aan gesprekken/interviews met collega's en leerlingen, enquêtes afnemen, in je lessen iets uitproberen en daarop reflecteren, het bijhouden van een logboek, analyses van producten van je leerlingen.</p> <p>Ook geef je aan op welke manier je de effectiviteit van je ontwerp gaat meten en waarom je dat op deze manier wil uitvoeren.</p>		
<p>5. Ethiek</p>	<p>Je legt uit hoe je omgaat met ethische dilemma's rondom jouw vakdidactische uitdaging. Denk hierbij aan het zorgvuldig omgaan met het welzijn, de privacy en/of de studievoortgang van de leerling en eventuele andere participanten.</p>		
<p>6. Planning</p>	<p>Je geeft zo concreet mogelijk aan wat je wanneer gaat doen. Maak het overzicht voor periode 1, 2 en 3</p>		

Naam beoordelaar:	Handtekening:	Afspraken:	Datum:
Naam procesbegeleider:	Handtekening:		
Naam WPB of SO:	Handtekening:		

Bijlage 2: Beoordelingsrubric Vakdidactisch Ontwerpen (VDO) 2018-2019

Naam student: Studentnummer:
 Opleiding: Datum:
 Beoordelaar: Handtekening:
 Procesbegeleider: Handtekening:

Het artikel en het (her)ontwerp worden beoordeeld als aan onderstaande ontvankelijkheidscriteria is voldaan.		
Taalgebruik	Het taalgebruik in de geschreven en gesproken producten van de student voldoet aan de kenmerken van niveau 4F van het Referentiekader Taal. Daarnaast voldoen de documenten aan de APA richtlijnen.	voldaan / niet voldaan
Plan van aanpak	De student heeft een concrete vakdidactische uitdaging geformuleerd die zich verhoudt tot zijn of haar professionele vakdidactische ontwikkeling – eventueel verbonden aan eerder gevolgde Vakdidactiekmodules en/of ervaringen in het werkplekleren – en heeft deze adequaat onderbouwd in een plan van aanpak.	voldaan / niet voldaan

Criteria 1 a) Artikel	Goed 10 punten (2,5 punt per aspect)	Voldoende 6 punten (1,5 per aspect)	Onvoldoende 0 punten	Score	Toelichting
Visie	Er is een helder beschreven eigen visie op goed lesmateriaal die ingaat op één of meerdere aspecten van de opleiding (MBO) of het schoolvak/leergebied (VO).	Er is een redelijk helder beschreven visie op goed lesmateriaal die ingaat op een enkel aspect van de opleiding (MBO) of het schoolvak/leergebied (VO).	Er is een beperkte of onsamenhangende visie op goed lesmateriaal.		
	In de visie zijn meerdere verwijzingen opgenomen naar relevante vakdidactische theoretische inzichten en ontwerpmodellen uit de literatuur.	De visie wordt onderbouwd met een enkele relevante verwijzing naar de literatuur.	De visie wordt niet onderbouwd met verwijzingen naar de literatuur, of de gebruikte literatuur is niet relevant.		
Vakdidactische uitdaging	De student beschrijft de vakdidactische uitdaging helder, en legt uit wat de invloed van de context op de uitdaging is.	De uitdaging wordt redelijk helder beschreven, en de context wordt beperkt meegenomen in de beschrijving.	De uitdaging is onduidelijk beschreven en/of niet gekoppeld aan de context.		
	De gekozen vakdidactische uitdaging is relevant voor zowel de student als andere docenten die hetzelfde vak geven. Het bestaan van de uitdaging wordt verantwoord met helder beschreven praktijkervaringen, en/of gesprekken met collega's en peers, en/of verwijzingen naar de literatuur.	Het oplossen van de vakdidactische uitdaging is van belang voor de student. Het bestaan van de vakdidactische uitdaging wordt verantwoord met praktijkervaringen.	De gekozen uitdaging is zeer eenvoudig op te lossen of is niet vakdidactisch van aard. Het oplossen van deze vakdidactische uitdaging is niet van belang voor de praktijk waarin de student werkt. Andere docenten zullen de uitdaging niet herkennen.		

Criteria 1 b) Artikel	Goed 20 punten (4 punt per aspect)	Voldoende 10 punten (2 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Ontwerp- en procesvragen	De ontwerp vragen komen voort uit de vakdidactische uitdaging en de beschreven visie. De ontwerp vragen voor evaluatie zijn functioneel om een goed beeld te krijgen van de uitvoerbaarheid en effectiviteit van het ontwerp, wat de achterliggende oorzaken zijn, en hoe het ontwerp verbeterd kan worden.	De ontwerp vragen sluiten grotendeels aan op de vakdidactische uitdaging en de beschreven visie. Er zijn enkele vragen voor evaluatie van het ontwerp. Deze geven enig inzicht in de uitvoerbaarheid en effectiviteit van het ontwerp, maar weinig inzicht in de achterliggende oorzaken en mogelijke verbeteringen.	De ontwerp vragen sluiten nauwelijks aan op de vakdidactische uitdaging en/of de beschreven visie. Er zijn geen duidelijke vragen voor evaluatie van het ontwerp gesteld.		
	De ontwerp vraag heeft een duidelijk afgebakend doel. De proces vragen zijn helder en functioneel om inzicht te krijgen in relevante kenmerken (leerdoelen, leerinhouden, leermiddelen, leeractiviteiten, docentrol, etc.) en achtergronden van de uitdaging, en mogelijke oplossingen voor de uitdaging, en vertonen een logische opeenvolging.	De ontwerp vraag beschrijft een doel, maar dit kan helderder worden geformuleerd. De proces vragen zijn deels functioneel om inzicht te krijgen de kenmerken en achtergrond van de uitdaging, en mogelijke oplossingen voor de uitdaging, maar er ontbreken enkele belangrijke vragen en/of er zijn enkele overbodige vragen.	De hoofdvraag is geen ontwerp vraag. De proces vragen zijn vaag geformuleerd. Een groot deel van de proces vragen is niet functioneel om inzicht te krijgen in de kenmerken en achtergrond van de uitdaging, en mogelijke oplossingen voor de uitdaging.		
Wijze(n) van gegevensverzameling	De wijzen van gegevensverzameling zijn geschikt om inzicht te geven in de kenmerken en achtergrond van de uitdaging, mogelijke oplossingen voor de uitdaging, hoe het ontwerp uitwerkt in de praktijk, en hoe het nog verder verbeterd zou kunnen worden.	De wijzen van gegevensverzameling zijn grotendeels geschikt om inzicht te geven in de kenmerken en achtergrond van de uitdaging, mogelijke oplossingen voor de uitdaging, hoe het ontwerp uitwerkt in de praktijk, en hoe het nog verder verbeterd zou kunnen worden.	De wijzen van gegevensverzameling zijn ongeschikt om inzicht te geven in de kenmerken en achtergrond van de uitdaging en mogelijke oplossingen. Ze zullen niet of nauwelijks inzicht geven in hoe het ontwerp uitwerkt in de praktijk, en hoe het nog verder verbeterd zou kunnen worden.		
Consistentie van het ontwerpproces	De gemaakte keuzes voor het ontwerp zijn helder verantwoord, met verwijzingen naar de literatuur, verkennend onderzoek onder betrokkenen, en de evaluatie van de uitvoering van het ontwerp in de praktijk.	Enkele keuzes voor het ontwerp worden verantwoord met verwijzingen naar literatuur, verkennend onderzoek onder betrokkenen, of de evaluatie van de uitvoering in de praktijk.	De gemaakte keuzes voor het ontwerp worden niet of nauwelijks verantwoord aan de hand van literatuur, verkennend onderzoek onder betrokkenen, of de evaluatie van de uitvoering in de praktijk.		
	De evaluatie in de praktijk heeft diepgaand inzicht opgeleverd in de uitvoerbaarheid en effectiviteit, en deze wordt gerelateerd aan het ontwerp.	De evaluatie in de praktijk heeft enig inzicht opgeleverd in de uitvoerbaarheid en effectiviteit van het ontwerp.	De evaluatie in de praktijk heeft onvoldoende of geen inzicht opgeleverd in de uitvoerbaarheid en effectiviteit, of deze wordt niet gerelateerd aan het ontwerp.		

Criteria 2. (Her)ontwerp	Goed 15 punten (5 per aspect)	Voldoende 7,5 punt (2,5 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Consistentie	Het ontwerp sluit goed aan bij de uitkomsten van de oriëntatie- en verkenningsfase, en bij de uitkomsten van de evaluatie van het ontwerp in de praktijk.	Het ontwerp sluit ten dele aan bij de uitkomsten van de oriëntatie- en verkenningsfase.	Het ontwerp sluit niet aan bij de uitkomsten van de oriëntatie- en verkenningsfase, of bij de uitkomsten van de evaluatie van het ontwerp in de praktijk.		
	De leerdoelen, leerinhoud, leeractiviteiten, leermaterialen en begeleiding door de docent sluiten onderling goed op elkaar aan.	De leerdoelen, leerinhoud, leeractiviteiten, leermaterialen en begeleiding door de docent sluiten op elkaar aan.	De leerinhoud, leeractiviteiten, leermaterialen en begeleiding door de docent sluiten nauwelijks aan bij de leerdoelen of bij elkaar.		
	De leerdoelen zijn relevant en helder geformuleerd, en de leerinhoud is logisch gestructureerd en toegankelijk gemaakt.	De leerdoelen voor de leerlingen zijn relevant maar zouden helderder geformuleerd kunnen worden. De leerinhoud is voldoende gestructureerd en toegankelijk gemaakt.	De leerdoelen zijn niet relevant, ontbreken of zijn niet helder geformuleerd. De leerinhoud is niet duidelijk afgebakend en/of niet voldoende gestructureerd en toegankelijk.		
Criteria 2. (Her)ontwerp - vervolg	Goed 20 punten (5 per aspect)	Voldoende 10 punten (2,5 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Effectiviteit	Het ontwerp is effectief: de leeractiviteiten, leermaterialen en begeleiding door de docent helpen de leerlingen om de leerdoelen daadwerkelijk te behalen.	Het ontwerp (de leeractiviteiten, leermaterialen en begeleiding door de docent) zal leerlingen deels helpen de leerdoelen te behalen.	Het ontwerp is niet effectief. De leerdoelen zullen niet of nauwelijks behaald worden.		
	Het ontwerp draagt expliciet bij aan het aanleren van de vaktaal.	Het ontwerp draagt enigszins bij aan het aanleren van de vaktaal.	Het ontwerp draagt onvoldoende bij aan het aanleren van de vaktaal.		
Uitvoerbaarheid door leerlingen	Het ontwerp is uitvoerbaar voor leerlingen.		Het ontwerp is onvoldoende uitvoerbaar voor leerlingen.		
	Het ontwerp biedt de juiste mate en vorm van steun aan leerlingen met diverse taalachtergronden, culturele achtergronden, achtergrondkennis en vaardigheden.	Het ontwerp biedt enige steun aan leerlingen met diverse taalachtergrond, culturele achtergrond, achtergrondkennis en vaardigheden.	Er wordt geen of onvoldoende rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen wat betreft diverse taalachtergrond, culturele achtergrond, achtergrondkennis en vaardigheden.		

Criteria 2. (Her)ontwerp - vervolg	Goed 15 punten (5 per aspect)	Voldoende 7,5 punt (2,5 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Vernieuwing	Het ontwerp is een verrijking voor het leren en lesgeven. Het ontwerp is bijvoorbeeld vernieuwend omdat er vakdidactische principes en/of (ICT) middelen toegepast worden die niet vaak worden toegepast in reguliere lessen.	Het ontwerp is gebaseerd op voor de hand liggende vakdidactische concepten en middelen. Er worden vergelijkbare leerdoelen nagestreefd als in reguliere lessen.	Het ontwerp is niet gebaseerd op vakdidactische concepten en/of is minder vernieuwend dan de reguliere methode/leergang.		
Overdraagbaarheid	Het ontwerp is uitvoerbaar voor de student, en zou ook direct toepasbaar zijn door collega-vakdocenten. Er zijn duidelijke richtlijnen voor gebruik in de praktijk.	Het ontwerp zou door collega-vakdocenten kunnen worden uitgevoerd, maar zal vragen oproepen. Er zijn enkele richtlijnen voor gebruik in de praktijk, maar deze bieden weinig houvast.	Het ontwerp is niet of onvoldoende overdraagbaar.		
	Er worden aanbevelingen en suggesties tot bijstellingen gedaan op basis van de evaluatie van het ontwerp in de praktijk.	Er worden aanbevelingen of suggesties tot bijstellingen gedaan op basis van de evaluatie van het ontwerp in de praktijk.	Aanbevelingen en suggesties tot bijstellingen ontbreken of zijn niet gebaseerd op de evaluatie van het ontwerp in de praktijk.		
Criteria 3. Posterpresentatie	Goed 8 punten (4 per aspect)	Voldoende 6 punten (3 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Presentatie ontwerpproces	De student is in staat om in een heldere en bondige presentatie toehoorders te informeren over de vakdidactische uitdaging, het ontwerpproces (verkennen, ontwerpen, testen, evalueren), visieontwikkeling en vakdidactische onderbouwing. De student maakt hierbij gebruik van een overzichtelijke poster.	De student is in staat om in een presentatie toehoorders te informeren over de vakdidactische uitdaging, het ontwerpproces (verkennen, ontwerpen, testen, evalueren), visieontwikkeling en vakdidactische onderbouwing. De student maakt hierbij gebruik van een poster.	De student is onvoldoende in staat om in een presentatie toehoorders te informeren over de vakdidactische uitdaging, het ontwerpproces (verkennen, ontwerpen, testen, evalueren), visieontwikkeling en vakdidactische onderbouwing.		
	De student is goed in staat om met toehoorders in discussie te gaan over zijn ontwerp, waarbij hij zijn keuzes en visie in relatie tot de ontwikkelingen binnen zijn vakgebied van steekhoudende argumenten kan voorzien.	De student is in staat om met toehoorders in discussie te gaan over zijn ontwerp, waarbij hij zijn keuzes kan verantwoorden.	De student is onvoldoende in staat om met toehoorders in discussie te gaan over zijn ontwerp of kan zijn keuzes onvoldoende verantwoorden.		

Criteria 4. Leerproces	Goed 12 punten (6 per aspect)	Voldoende 8 (4 per aspect)	Onvoldoende 0 punten		
Persoonlijke ontwikkeling	De student werkt planmatig aan zijn persoonlijke ontwikkeling, en toont aan hoe dat leerproces vorm heeft gekregen door leervragen te formuleren, te reflecteren op de ontwikkeling met betrekking tot de leervragen, en door feedback van de procesbegeleider en werkplekbegeleider navolgbaar te verwerken.	De student is voornamelijk gericht op bevestiging van eigen opvattingen, meningen of vooronderstellingen, en accepteert nieuwe informatie mits die aansluit bij het eigen referentiekader en verwerpt informatie die daar niet bij aansluit. De student denkt alleen kritisch na over zijn/haar handelen als hij daartoe wordt aangezet door de begeleider.	De student houdt vast aan eigen opvattingen, meningen en vooronderstellingen. Student is amper nieuwsgierig naar nieuwe informatie, en legt aangeboden informatie naast zich neer. De student is niet bereid kritisch na te denken over zijn/haar handelen.		
Onderzoekende houding	De student is nieuwsgierig en geïnteresseerd in nieuwe informatie, en stelt zich open op, en is bereid zijn/haar opvattingen en visie aan te passen. De student is zich bewust van, en kritisch ten opzichte van, zijn/haar eigen opvattingen, meningen en vooronderstellingen.	De student kan voldoende aangeven wat hij geleerd heeft tijdens het proces en hoe dit bijdraagt aan zijn professionele en persoonlijke ontwikkeling.	De student reflecteert niet of nauwelijks op zijn/haar ontwikkeling. De student heeft de feedback van de procesbegeleider en werkplekbegeleider niet meegenomen.		
				Totale score	/ 10 =
				Cijfer	

Bijlage 3 Aanleveren producten OPH / VDO door studenten tbv archivering

De producten die jullie voor OPH en VDO hebben gemaakt zijn afstudeerproducten en moeten om deze reden gearchiveerd worden. Dit vraagt om een juiste manier van aanleveren van jullie kant. Je levert alle bestanden aan bij je procesbegeleider en beoordelaar zodat zij dit kunnen beoordelen. De procesbegeleider zorgt daarna (bij voldoende resultaat) voor archivering.

Het stroomschema (zie volgende pagina) helpt jullie bij het bepalen welk product je op welke wijze aan moet leveren.

NB.

- Studenten die de afstudeerproducten via GradeWork inleveren hoeven de bestanden niet nogmaals te mailen.
- Studenten die een BLOG of VLOG binnen connect.fontys.nl hebben gemaakt hoeven dit ook niet in te sturen.
- Heb je een website gemaakt? Stuur dan ook de url (weblink) naar je beoordelaar zodat deze de site ook "live" kan bekijken. Voor archivering moeten er wel aparte bestanden aangeleverd worden (zie stroomschema).
- Maak bij meerdere bestanden gebruik van een zip bestand.
- LET OP: bij alle documenten die worden aangeleverd vermelden: OPH of VDO, studentnummer, studentnaam

Welke producten inleveren?

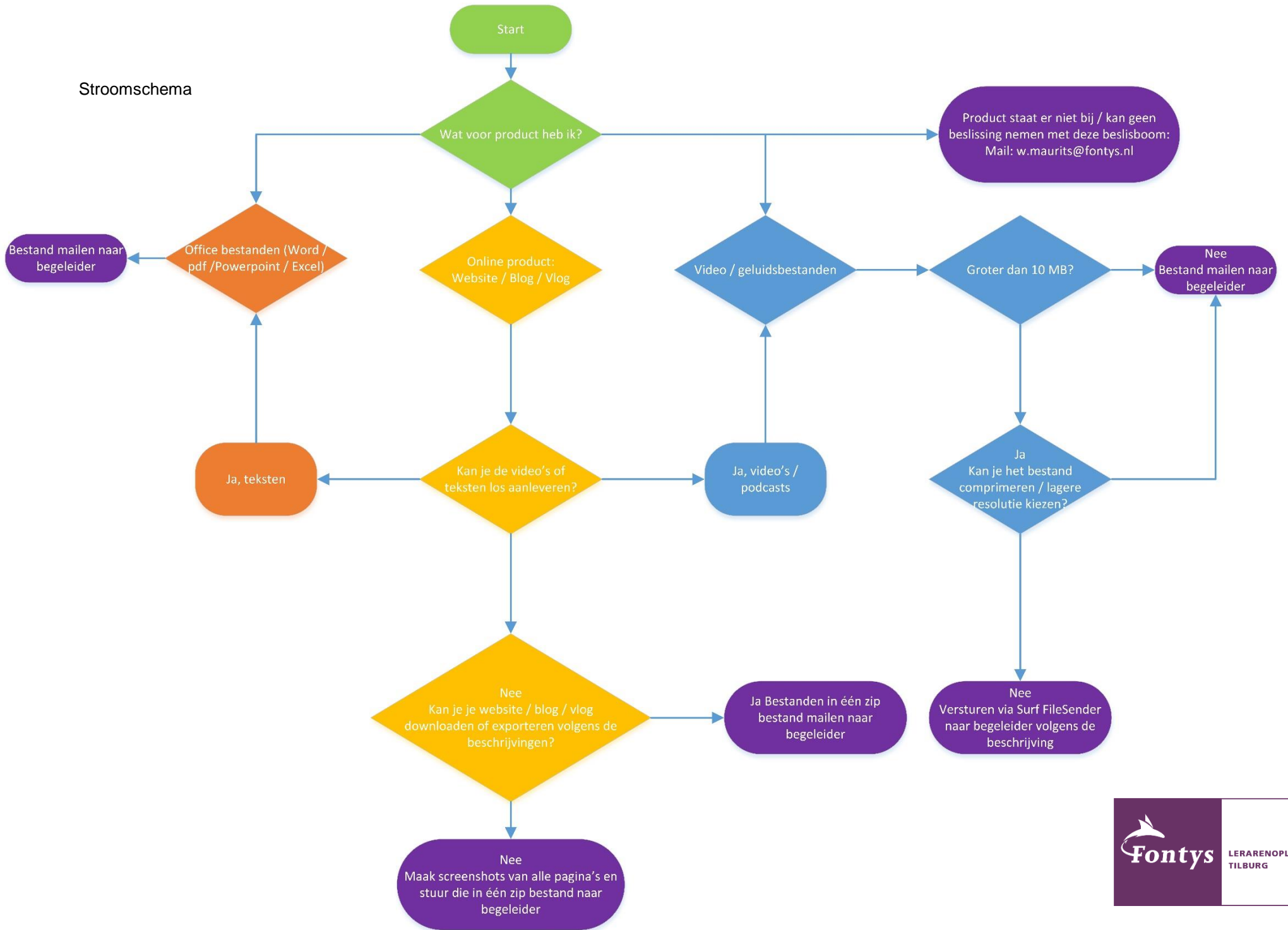
OPH:

- Het OPH product

VDO:

- Het ontworpen onderwijs
- Het artikel
- Poster of video van posterpresentatie waarop de poster ook te zien is.

Stroomschema

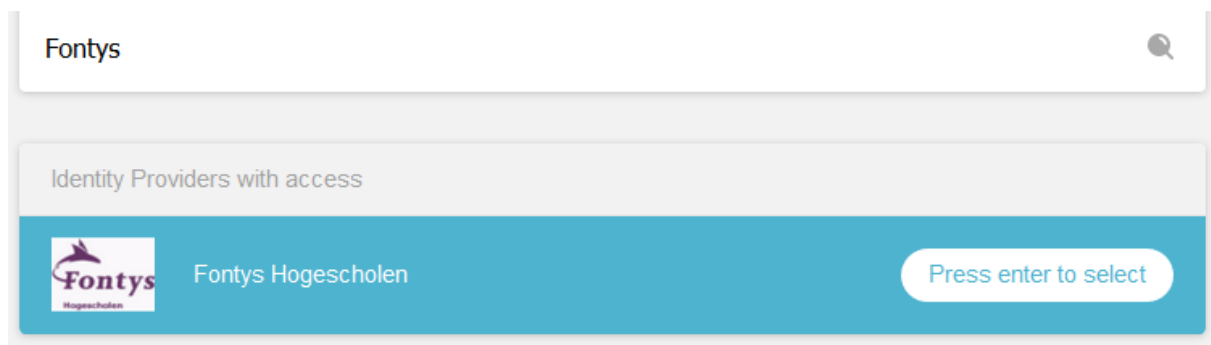
Beschrijvingen

Bestanden versturen met Surf FileSender

1. Open de browser en ga naar: <https://filesender.surf.nl>.

2. Kies login.

3. Typ in onderstaande venster Fontys in de zoek balk en druk op Enter.

Fontys

User name:
PCN @student.fontys.nl

Password:
Password

Beveiliging (verklaring weergeven)

Dit is een openbare of gedeelde computer

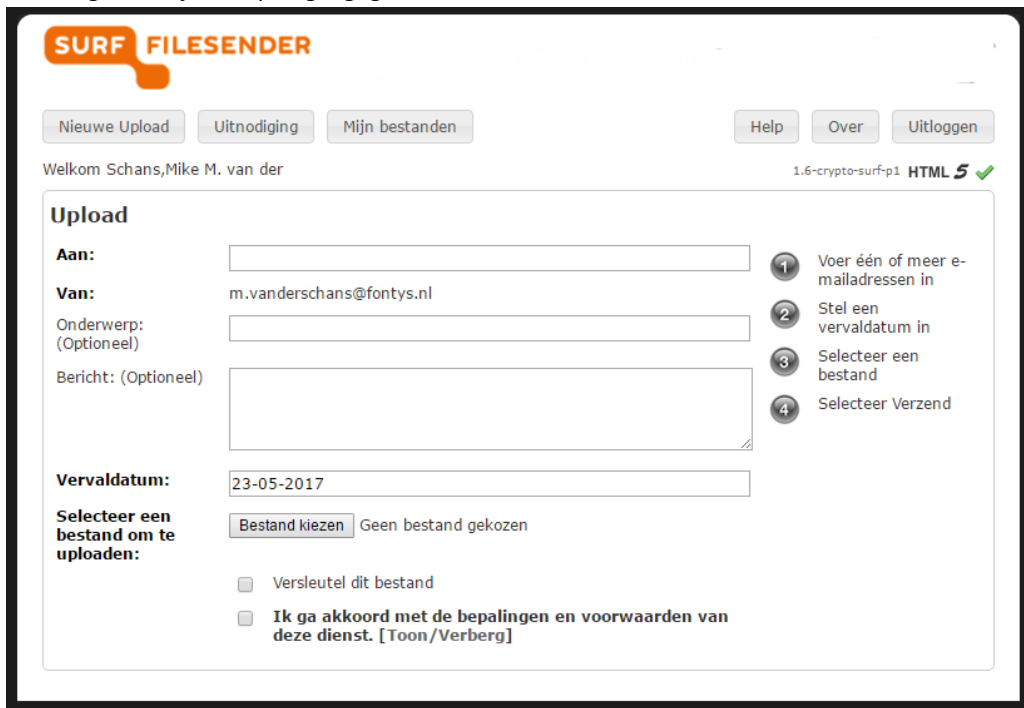
Dit is een particuliere computer

Log On

Show explanation

Forgot password

4. Log in met je Fontys login gegevens.

5. Vul in het aan veld: **Emailadres van je procesbegeleider en beoordelaar**
6. Vul in het onderwerp veld: **Afstuderen-OPH / VDO¹-product-studentnummer-studentnaam**
7. Geef bij vervaldatum aan tot wanneer de bestanden beschikbaar moeten blijven als download voor de ontvanger. (laat deze op de standaardwaarde staan)
8. Upload het bestand die verstuurd moeten worden.
 - a. *Het is niet mogelijk om meerdere bestanden tegelijk te versturen. Je kunt meerdere bestanden zippen, of het proces meerdere malen herhalen.*
9. Geef aan het de bestanden beveiligd verstuurd moeten worden.
 - a. *Let op! Versleutelen kan alleen bij bestanden tot 250Mb.*
10. Ga akkoord met de voorwaarden (Verplicht)

¹ Kies OPH of VDO

Blog exporteren naar PDF-document

1. Wordpress

- 1.1 Login op wordpress
- 1.2 Klik linksboven op Mijnsites
- 1.2 Ga naar instellingen -> exporteren
- 1.3 Klik op alles exporteren -> downloaden
- 1.4 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt
- 1.5 Ga naar stap 3

2. Blogger (Blogspot)

- 2.1 Login op Blogger (Blogspot)
- 2.2 Ga naar instellingen -> overig
- 2.3 Kies voor back-up van content maken
- 2.4 Kies opslaan op je computer
- 2.5 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt
- 2.6 Ga naar stap 3

3. Omzetten naar PDF

- 2.1 Ga naar www.blogbooker.com
- 2.2 Kies "Make your blogbook"
- 2.3 Kies je platform Wordpress of Blogger (Blogspot)
- 2.4 Laat de optie tussen Word en PDF staan op PDF
- 2.5 Upload het geëxporteerde bestand
- 2.6 Vul de URL van het betreffende blog in (Kopiëren aanbevolen)
- 2.7 Kies "Create your BlogBook"
- 2.8 Kies een locatie op je computer waar je het bestand makkelijk terug vindt

Beste studenten,

Oriëntatie op beroep maakt een wezenlijk deel uit van je professioneel handelen

Hieronder staan, per leerjaar, *suggesties* voor activiteiten. Omdat dit per school soms verschilt en elke school specifieke activiteiten biedt, is het de bedoeling dat je, *per blok, met je schoolopleider vooraf afsprekt aan welke activiteiten je gaat deelnemen. Jij neemt hiertoe het initiatief en zorgt voor een spreiding van activiteiten over alle onderdelen met voldoende uren.*

Verzamel eventueel een bewijs van elke activiteit (zie schema verder) en verwerk een en ander in je portfolio

HR jaar 1:	10 uur	FLOT jaar 1:	10 uur	HR - jaar 3:	56 uur	HR - jaar 4:	56 uur
HR jaar 2:	25 uur	FLOT jaar 2:	25 uur	FLOT - jaar 3:	25 uur	FLOT - jaar 4:	
Aanwezig bij: <i>Activiteit:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Open dag - Buitenlesactiviteit - Informatieavond - Rapportvergadering of leerlingbespreking - 				Assisteren bij: <ul style="list-style-type: none"> - Open dag - Buitenlesactiviteit - Informatieavond - Sportdag - 		Actief deelnemen aan: <ul style="list-style-type: none"> - sectieoverleg - teamoverleg - studiemiddag - andere vorm van overleg - buitenlesactiviteiten - rapportvergaderingen - 	
Dage meelopen/meehelpen met: <ul style="list-style-type: none"> - Conciërge - Administratie - Receptie - Coördinator - Decaan - Mentor - Directielid 				Binnen de sectie: <ul style="list-style-type: none"> - Eenvoudig toets maken conform afspraken inclusie antwoordblad, beoordeling en hierover kunnen overleggen met sectiegenoten - Voor je werkplekbegeleider een werkblad, PowerPoint, studiewijzer, extra materiaal e.d. kunnen ontwikkelen, hierover overleggen, zodat het daadwerkelijk door de werkplekbegeleider gebruikt wordt 		Binnen de sectie: <ul style="list-style-type: none"> - Toets maken conform afspraken inclusief toetsmatrijs, antwoordblad, beoordeling en hierover kunnen overleggen met sectiegenoten - Voor de sectie een werkblad, power point, studiewijzer, extra materiaal e.d. kunnen ontwikkelen, hierover overleggen, zodat het daadwerkelijk door de sectie gebruikt wordt - 	

<p>Assisteren bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Surveillance / surveillance uur - Practica of praktijkvakken (techniek, verzorging e.d.) - In open leercentrum, mediatheek - Huiswerkklas/begeleiding - Open dag - Sportdag - Buitenschoolse activiteiten (feesten, excursies e.d.) - Maken van schoolkrant - Vakoverstijgende projecten 	<p>Contact met ouders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanwezig zijn bij een ouderavond. 	<p>Contact met ouders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op correcte wijze, door middel van mail, telefoongesprek, persoonlijk gesprek, contact met ouders onderhouden. <p>Ontwikkelingen binnen vak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op de hoogte van exameneisen algemeen en voor jouw vak in het bijzonder - Ontwikkelingen binnen jouw vak <p>Ontwikkelingen binnen de school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke ontwikkelingen zijn er gaande binnen de school
<p>Deelnemen aan mentoractiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mentoractiviteiten: deelnemen aan mentoruur 	<p>Assisteren bij mentoractiviteiten, bijvoorbeeld gesprekje met leerling over resultaten, klassenfeest,</p>	<p>Actief deelnemen aan/verzorgen van mentoractiviteiten</p>
<p>Deelnemen aan zorgactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RT / steunlessen - Aanwezig bij spellingtoets e.d. - Informatie verzamelen over begeleidingsstructuur van de school 	<p>Deelnemen aan zorgactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taalbeleid - Steunlessen / RT - Dyslexie/ SOVA training/ - Verrijkingslessen / denklessen - Zorg Advies Team - Opstellen handelingsplan - 	<p>Zorgactiviteiten uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taalbeleid - Steunlessen - Verrijkingslessen / denklessen - Zorg Advies Team - Opstellen handelingsplan - Deelnemen aan multi disciplinair overleg -
	<p>Persoonlijke verdieping (optioneel)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video interactiebegeleidingstraject - Intervisietraject 	<p>Persoonlijke verdieping (optioneel)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video interactiebegeleidingstraject - Zelfkennisonderzoek - Supervisietraject - Intervisietraject

Oriëntatie op beroep en persoon

Naam: _____ Studentnummer: _____

In het schooljaar 2018-2019 heb ik het volgende gedaan aan oriëntatie op beroep

Datum	Activiteit	Uren	Naam, functie en handtekening	Bewijs *
Totaal aantal uren				

Datum: _____

Naam en handtekening student:

Naam en handtekening schoolopleider

*Een extra bewijs, naast de naam, functie en handtekening van de begeleider van de activiteit, is alleen nodig als je dit wilt gebruiken als bewijs bij een competentie in je portfolio. Een bewijs kan dan zijn: een verslag, feedback van een begeleider, leerling, materialen e.d.

Voor volledige tekst zie studiewijzer professioneel handelen op de website

Feedback en toetsing Professioneel Handelen

3.1 Inleiding

De beoordeling van het werkplekleren is gericht op de drie doelen voor het opleiden van leraren: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Uitgangspunt in de feedback en summatieve toetsing is de groei van de student als 'normatieve professional'. Goed onderwijs ontstaat als leraren niet alleen de juiste competenties hebben, maar ook als persoon leraar zijn. De kennis, vaardigheden en protocollen krijgen pas betekenis door de gekleurde afwegingen die leraren maken in de praktijk maken. Die afwegingen hebben vaak een morele dimensie. Ze worden gekleurd door de opvattingen van leraren over wat het goede is om te doen in hun dagelijkse handelen in de klas. Professioneel gedrag is daarom nooit alleen voor te schrijven en te standaardiseren. Een leraar zal zich hier bewust van moeten zijn en ook de persoonlijke, moreel geladen dimensie van het leraarsvak moeten kunnen ontwikkelen.

3.2 Toetsvorm

De toetsvorm voor de eenheid van leeruitkomsten voor Professioneel Handelen is een criterium gericht interview (CGI) op basis van een portfolio. In het criteriumgericht interview krijgt de student via een gestructureerd mondeling gesprek de kans om de examinerer ervan te overtuigen dat hij de vooropgestelde leeruitkomsten voldoende bezit door situaties zo helder en concreet te beschrijven. Het CGI wordt afgenomen door een examinerer (instituuopleider). De werkplekbegeleider en/of schoolopleider nemen actief deel aan het CGI en hebben een adviserende rol in de beoordeling. De student neemt bewijsstukken (die voldoen aan vastgestelde kwaliteitscriteria) op in het portfolio en toont daarmee de eenheid van leeruitkomsten aan. Eén van de bewijsstukken bestaat uit verzamelde feedback vanuit lesobservaties van de instituuopleider, werkplekbegeleider en/of schoolopleider.

3.3 Beoordelaars

De schoolopleider en werkplekbegeleider hebben een adviserende rol in de totstandkoming van de eindbeoordeling. De instituuopleider is als examinerer benoemd door de examencommissie en eindverantwoordelijk voor beoordeling.

3.4 Toenemende complexiteit leeruitkomsten

De inhoud van de leeruitkomsten bevatten een toenemende mate van complexiteit uitgewerkt op vier niveaus: propedeuse, hoofdfase 1, hoofdfase 2 en het afstuderen. Per niveau is een eenheid van leeruitkomsten beschreven. Indien een student aan een beoordeling toe is toont hij de leeruitkomsten aan. Dit vindt plaats door aan de inhoud van iedere leeruitkomst, producten/bewijzen te verbinden en zijn bekwaamheid te onderbouwen door middel van reflectie, zelfbeoordeling en theorie.

Voor een voldoende beoordeling van de betreffende fase moet de student alle leeruitkomsten van die fase aantonen.

3.5 Flexibel studeren

Gedurende het studiejaar 1718 is er binnen FLOT gestart met het experiment FLEX Deeltijd. Dit experiment betrof de deeltijdopleidingen Economie en Wiskunde. De deeltijdstudenten van cohort 2017 van deze opleidingen hebben gewerkt volgens de nieuwe beoordelingssystematiek met leeruitkomsten en de mogelijkheid plaats en tijd onafhankelijk te toetsen en blijven hiermee werken. Deze werkwijze wordt vanaf cohort 2018 geïmplementeerd voor alle deeltijdopleidingen van FLOT.

Ondanks dat we voor alle bachelorstudenten van FLOT (voltijd én deeltijd) gaan werken met leeruitkomsten voor Professioneel Handelen geldt de FLEX-systematiek alleen voor de deeltijd-cohorten 2017 (alleen WI en EC) en 2018 (alle bachelor deeltijdopleidingen).

3.6 Ontvankelijkheid portfolio

Voor elke toetsing (propedeuse-, hoofdfase 1 en 2- en afstudeerniveau) geldt dat de student per leeruitkomst aantoont dat hij zich bekwaamd heeft. Hiervoor is per leeruitkomst nodig:

- a) persoonlijke reflectie (hoe heb ik gehandeld) en een zelfbeoordeling (waar sta ik), en
- b) een of meer producten en/of bewijzen van geleverde prestaties per leeruitkomst (zie de uitgewerkte niveaus van toetsing).

Het doel van de ontvankelijkheidstoetsing van het portfolio is om vast te stellen of het portfolio een dusdanige kwaliteit heeft dat de inhoud getoetst kan worden en dat de toetsing valide en betrouwbaar is. De student maakt een portfolio Professioneel Handelen en hanteert hierbij de ontvankelijkheidscriteria zoals geformuleerd op de beoordelingsformulieren Professioneel Handelen. Aan alle criteria dient te worden voldaan in het aangeleverde portfolio. Indien anders bepaalt de examinerator of de toetsing van het portfolio kan leiden tot een valide en betrouwbare beoordeling en dus of het portfolio wel of niet ontvankelijk is. Toelichting door de examinerator is in dat geval noodzakelijk.

3.7 De beoordeling

Nadat het portfolio door de examinerator ontvankelijk is verklaard evalueert de examinerator de inhoud van het portfolio door het waarnemen (lezen en bekijken) van de kritische situaties en de daaraan gekoppelde bewijzen en zelfbeoordeling per leeruitkomst. Tijdens het criteriumgericht interview bepaalt de examinerator definitief of de student de leeruitkomsten voldoende bezit. De student doet dit door situaties zo helder en concreet te beschrijven dat de examinerator het gevoel heeft erbij geweest te zijn. Het resultaat van de beoordeling is feedback en feed forward per leeruitkomst op basis van de inhoudelijke leeruitkomst en het gewenste minimale niveau van complexiteit en zelfstandigheid en een oordeel of de leeruitkomsten wel of niet zijn aangetoond.

3.8 Feedback en feed forward

Feedback is een van de belangrijkste factoren in het leerproces, positief dan wel negatief, afhankelijk van de aard van de feedback en de manier waarop deze gegeven wordt. Effectieve feedback dient drie belangrijke vragen voor de student te beantwoorden (Opleidingsdidactisch concept, 2015):

- Feed up: waar ga ik naar toe? (wat is het doel, het resultaat),
- Feed back: hoe doe ik het tot nu toe? (welke voortgang heb ik gemaakt naar dat resultaat?),
- Feed forward: wat kan ik verder doen? (welke activiteiten moet ik ondernemen om dichter bij het resultaat te komen?).

Toetsing geeft de student inzicht in zijn niveau, in de vraag welke onderdelen of doelen goed of minder goed beheerst worden. Formatieve feedback is onderdeel van de dagelijkse praktijk, waarbij studenten en begeleiders zoeken naar en reageren op gesprekken over leerwerktaken en activiteiten, observaties, demonstraties en intervisie. Hierin is het aanvullen van theoretische inzichten door zowel de werkplekbegeleider, schoolopleider als de instituutopleider essentieel. Feedback bevordert de reflectie op praktijkervaringen en informeert de student over de mate waarin (zijn) doelen zijn behaald. De student onderbouwt in zijn praktijkportfolio zijn groei in zijn *denken* en zijn *doen*. De beoordeling bevat kwalitatieve feedback die voor de student bruikbaar is. Dat betekent dat een enkele toevoeging als "prima" of "onduidelijk" niet voldoet. De beoordeling is zo

opgebouwd dat de student er conclusies uit kan trekken voor het verbeteren van zijn prestaties. De summatieve beoordeling leidt tot een uitspraak over of prestaties voldoende of onvoldoende zijn en heeft daarmee directe gevolgen voor de studievoortgang.

3.9 Excellent presteren

Indien de student in aanmerking wil komen voor het oordeel 'excellent presteren' voor de onderwijseenheid Professioneel Handelen die op dat moment aan de orde is, is een extra zelfbeoordeling opgenomen op basis van onderstaande indicatoren voor excellent presteren. Dit is onderbouwd met feedback van instituut-en/of schoolopleider en werkplekbegeleider.

- complexiteit van de context
 - diepgang van kennis en vaardigheden
 - mate van zelfstandigheid/ verantwoordelijkheid
1. De student heeft weinig sturing en begeleiding nodig maar weet op kritische, juiste momenten wel de begeleiding te raadplegen.
 2. De student zoekt leermomenten op en laat daarbij zijn eigen inbreng zien, zowel in de dagelijkse werkzaamheden in de groep als in de context van de school in wisselende als ook in complexe situaties, denkt zelf over aanpakken en oplossingen na, kan zijn keuzes onderbouwen en toetst deze bij collega's/begeleiders.
 3. De student laat zien door zijn innovatieve en ondernemende houding een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de onderwijspraktijk binnen zijn schoolvak en/of in de context van de schoolorganisatie.

De student is dus zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van een beoordeling op excellent niveau. De student kan dat doen door een zelfbeoordeling mee te nemen in het stageportfolio aan de hand waarvan de instituutopleider, in overleg met de overige leden van het begeleidingsteam (SO en/of WPB) een woordrapport opstellen op het beoordelingsformulier.

Procedure voorbereiding en uitvoering portfolioassessment

5.1 Registreren leerwerkplek

Het Professioneel Handelen start met de registratie van de leerwerkplek (stageplek) door de student in het stage-aanmeldsysteem (SAS+) via de stageportal van FLOT . Na registratie krijgt de student een instituutsopleider aangewezen. Dit wordt geregeld door bureau Stagezaken. De instituutsopleider is een opleider van één van de lerarenopleidingen van FLOT (mogelijk ook van FLOS). Dit kan ook een opleider zijn vanuit een ander vakgebied.

5.2 Voorbereiding Professioneel Handelen

De student start het Professioneel Handelen met een verkenning van de context van de stageschool. Op basis van een persoonlijke sterkte-zwakte-analyse en de concrete kenmerken en mogelijkheden van de stageschool, stelt de student een stagewerkplan op. Daarin komen in ieder geval per leeruitkomst de volgende onderdelen terug:

- Leeruitkomst (Wat is het belang van deze leeruitkomst voor jou als docent? Wat betekent deze leeruitkomst voor jou?)
- Beginsituatie (Waar sta je nu?)
- Gewenste situatie (Waar wil je uitkomen?)
- Leervragen (Welke leervragen heb je?)
- Activiteiten (Hoe ga je hier concreet aan werken?)
- Aantoonbaar resultaat (Welke bewijzen ga je verzamelen?)

5.3 Tussentijdse beoordeling

De student en zijn begeleiders zullen regelmatig met elkaar in gesprek zijn over de ontwikkeling en de vorderingen van de student. Daarnaast maken de student en zijn begeleiders afspraken over een tussentijdse evaluatie. Een wat meer formeel moment ongeveer halverwege de stage waarbij de student en de begeleiders een stand van zaken op maken. De student neemt een verslag hiervan op in het portfolio. Daarvoor kunnen de beoordelingsformulieren worden gebruikt.

5.4 Voorbereiding eindbeoordeling

De student organiseert een beoordelingsgesprek (CGI) door zijn instituutsopleider, werkplekbegeleider en/of schoolopleider uit te nodigen. Voorafgaand aan het beoordelingsgesprek stuurt de student het portfolio naar de instituutsopleider.

5.5 De beoordeling

De beoordeling leidt tot een eindoordeel (wel of niet-behaald) van de leeruitkomsten en daarmee de toekenning van studiepunten voor de eenheid van leeruitkomsten. Bij een onvoldoende beoordeling kan de student de onderwijseenheid Professioneel Handelen herkansen door een nieuwe aanvraag in te dienen voor een beoordeling.

5.6 De registratie, rapportage en archivering

Na het beoordelingsgesprek (CGI) moet de student zijn portfolio uploaden in SAS+. De examinator is verantwoordelijk voor de cijferverwerking.

Bijlage 1 Indicatoren t.b.v. beoordelen van schrijfvaardigheid

Ontleend aan

Expertgroep Doorlopende leerlijnen taal en rekenen (2008). *Over de drempels met taal en rekenen. Hoofdrapport van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen*. Enschede: SLO.

Meijer, D. en Noijons, J. (red.) (2006). *Gemeenschappelijke Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen: Leren, Onderwijzen, Beoordelen*. Den Haag: Nederlandse Taalunie.

	2F/B1	3F/B2 ⁷	4F/C1 ⁸
Samenhang	Redelijk helder verhaal maar soms moeilijk te volgen. Weinig woorden of patronen die helpen het verhaal te overzien.	Heldere, samenhangende tekst maar soms enigszins "springerig".	Duidelijk, goed gestructureerd beoog. De schrijver helpt de lezer door een goed gebruik van ordeningspatronen, verbindingswoorden en samenbindende elementen.
Woordgebruik	Beschikt over voldoende woorden maar varieert niet.	Gebruikt de goede woorden en varieert in woordgebruik.	Gebruikt idiomatische uitdrukkingen en past spreektaal alleen bewust en correct toe.
Grammaticaliteit	Maakt zonder veel fouten gebruik van een beperkt repertoire van veelgebruikte 'routines' en patronen. Langere en ingewikkeldere zinnen gaan vaak mis.	Toont een betrekkelijk grote beheersing van de grammatica. Maakt geen fouten die tot onbegrip leiden en kan de meeste van zijn of haar vergissingen corrigeren.	Realiseert consequent een hoge mate van grammaticale correctheid. Fouten zijn zeldzaam, moeilijk aan te wijzen en worden over het algemeen spontaan verbeterd.
Spelling	Spelt de meeste frequente woorden en sterke werkwoorden correct.	Spelt bijna alle woorden correct. Vergissingen komen alleen voor bij details als de tussen-n, trema's en af en toe een fout gespeld werkwoord.	Spelt accuraat.

⁷ 3F/B2 Eindniveau havo/mbo 4, Propedeuse Bachelor FLOT

⁸ 4F/C1 Eindniveau vwo Eindniveau bacheloropleiding lerarenopleiding volgens Generieke Kennisbasis

Beoordeling leeruitkomst taalbeheersing 3F en 4F Professioneel Handelen en feedback

De beoordeling van het portfolio voor Professioneel Handelen is gericht op de indicatoren begrijpelijkheid, een passende stijl en heldere structuur door logische alinea's, gebruik van verbindingswoorden, adequaat woordgebruik en goed lopende zinnen met correct gespelde woorden. In onderstaand feedbackformulier staan de verschillende onderdelen benoemd. Voor bijbehorende voorbeelden, zie volgende bladzijde.

1. GLOBALE BEOORDELING

Het taalgebruik in dit schrijfproduct is helder en correct. Fouten komen niet meer dan incidenteel voor.	ja	nee
--	----	-----

2. FEEDBACK: toelichting bij oordeel 'nee'. Vink aan op welke gebieden het product *niet* aan de eisen voldoet en licht eventueel toe.

	Vink aan	Eventuele opmerkingen
Begrijpelijkheid Het is soms niet duidelijk wat je bedoelt.		
Stijl Je stijl is niet passend: te informeel of juist te formeel.		
Structuur De structuur van je tekst is niet logisch of helder. De verbanden tussen alinea's en/of zinnen zijn niet duidelijk.		
Woordenschat Je woordgebruik is niet gepast doordat de gewenste vaktermen ontbreken of doordat woorden verkeerd gebruikt worden.		
Spelling Je schrijfproduct bevat méér dan incidentele spelfouten.		
Grammatica Je schrijfproduct bevat méér dan incidentele grammaticale fouten (kromme zinnen, verkeerde werkwoordstijden, etc.)		

Toelichting en voorbeelden

<p>Begrijpelijkheid</p> <p>Het is soms niet duidelijk wat je bedoelt. Dit kan komen door een gebrek aan informatie, door vaag taalgebruik of door een onlogische presentatie van de informatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ik denk dat het een betere oplossing is om de druk te verlagen en de leerlingen meer en beter voorbereiden voor de tentamens zelf.</i> • <i>Terug naar de basis, ik vind dat die al op de basisschool moet beginnen.</i> • <i>Voor andere vakken specifiek op jargon oefenen.</i> 	
<p>Stijl</p> <p>Je stijl is niet passend: te informeel of juist te formeel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dit neemt veel stress met zich mee.</i> • <i>Uit eigen ervaring ben ik het hier helemaal mee eens.</i> 	
<p>Structuur</p> <p>De structuur van je tekst is niet logisch of helder. De verbanden tussen alinea's en/of zinnen zijn niet duidelijk.</p> <p>Aanvulling op structuur</p> <p>De conclusie bevat nieuwe informatie. Er wordt verwezen naar inhoud die niet eerder is genoemd. De argumenten leiden niet tot de conclusie die wordt gepresenteerd, etc.</p>	<p><i>Jan gaat binnenkort werken. Hij is klaar met zijn studie. Hij vond het studentenleven mooi. Er breekt een tijd aan van minder lol en meer structuur. De ex-student zal zijn studievrienden minder zien. We zullen hem niet zo vaak in de kroeg aantreffen. Er gaat veel veranderen in zijn leven.</i></p>	<p><i>Jan gaat binnenkort werken want hij is klaar met zijn studie. Hij vond het studentenleven mooi, maar nu breekt een tijd aan van minder lol en meer structuur. Ook zal de ex-student zijn studievrienden minder zien. We zullen hem vast niet meer zo vaak in de kroeg aantreffen. Kortom, er gaat veel veranderen in zijn leven.</i></p>
<p>Woordenschat</p> <p>Je woordgebruik is niet gepast doordat de gewenste vaktermen ontbreken of doordat woorden verkeerd gebruikt worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ritalin is een drug met verschillende nare bijwerkingen die op lange termijn het studentenleven negatief kunnen benadrukken.</i> 	
<p>Spelling</p> <p>Je schrijfproduct bevat méér dan incidentele spelfouten.</p>		
<p>Grammatica</p> <p>Je schrijfproduct bevat méér dan incidentele grammaticale fouten (kromme zinnen, verkeerde werkwoordstijden, etc.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Er wordt gezegd dat een robot kan les geven en kan het ook nuttig zijn voor leerlingen.</i> • <i>Ik denk dat studenten op het hbo moeite heeft met de Nederlandse taal.</i> • <i>De spelling moet op orde zijn wanneer je aan een hogeschool studeert.</i> 	

Bijlage 2 Voorbeeld beoordelingsformulier Professioneel Handelen

Ontvankelijkheidstoetsing portfolio beoordeling Bachelor

Professioneel Handelen

Doel: Het portfolio heeft een dusdanige kwaliteit dat de inhoud getoetst kan worden en dat de toetsing valide en betrouwbaar is.

Naam student:

Naam examiner:

Kruis aan welke eenheid van leeruitkomsten de beoordeling betreft:

Eenheid Professioneel Handelen Propedeuse (10 ec)

Eenheid Professioneel Handelen Hoofdphase 1 (10 ec)

Eenheid Professioneel Handelen Hoofdphase 2 (10 ec)

Eenheid Professioneel Handelen Afstudeerfase (25 ec)

 criterium⁹	Ja	Nee
Voorblad bevat: naam student, naam opleiding, cohort, naam werkplek/stageschool, naam studieloopbaanbegeleider, naam instituutopleider, naam werkplekbegeleider en/of schoolopleider.		
Inhoudsopgave en paginanummering.		
Schrijftaal en voertaal is Nederlands, tenzij een andere taal is goedgekeurd door de examencommissie.		
Zelfbeoordeling met daarin beschreven kritische momenten (minimaal twee en maximaal vier) gekoppeld aan de leeruitkomsten en bewijzen, verwoord op maximaal drie A4 of maximaal 15 minuten aaneengesloten beeld en geluid waarbij de student in beeld is.		
Feedback op basis van één of meerdere geobserveerde lessen van: min. twee medestudenten, min. twee groepen leerlingen en van min. twee begeleiders (de instituutopleider en de werkplekbegeleider en/of schoolopleider) over het functioneren als leraar.		
Verwijzing naar de literatuur en opzet literatuurlijst volgens APA-richtlijnen.		
Bewijzen zijn authentiek, een representatie van daadwerkelijk door de student uitgevoerde activiteiten.		
Bewijzen komen uit de recente beroepspraktijk.		
Bewijzen zijn gevarieerd, behorende bij de kritische momenten opgedaan in verschillende situaties.		
Verslag van de tussenevaluatie.		
Indien de student in aanmerking wil komen voor het oordeel 'excellent presteren' voor de onderwijseenheid Professioneel Handelen Propedeuse, is een extra zelfbeoordeling opgenomen op basis van onderstaande indicatoren voor excellent presteren. Dit is onderbouwd met feedback van instituut-en/of schoolopleider en werkplekbegeleider.		
Oordeel ontvankelijkheid Alle bovenstaande punten dienen aanwezig te zijn. Indien anders bepaalt de examinerator of de toetsing van het portfolio kan leiden tot een valide en betrouwbare beoordeling en dus of het portfolio wel of niet ontvankelijk is. Toelichting door de examinerator is in dat geval noodzakelijk. Het eindoordeel voor de Professioneel Handelen kan pas worden verwerkt als het portfolio aan alle criteria voldoet en is geüpload in SAS+.	Dit portfolio is wel/niet* ontvankelijk. *) doorhalen wat niet van toepassing is Toelichting of opmerkingen (verplicht in te vullen door examinerator indien een Nee is aangekruist): Datum: Naam en handtekening examinerator:	

⁹ Meer informatie over systematiek toetsing Professioneel handelen is terug te lezen op de FLOT portal.

De studenten FLOT volgen hele jaar stage op di-wo-do

De studenten HR lopen hele jaar stage op wo en do

Week		Programma onderdeel	Aandachtpunten
34	23 aug.		
35	30 aug.		
36	6 sept.	Inge en Thea gesprek met studenten op hun school en uitreiken readers	
37	13 sept.	Vrijdag 14 september inspiratie dag Fontys	<i>Wo 12 september workshops rondom begeleiding voor jaar 3-4^e jaars welkom !</i>
38	20 sept.	Werkmiddag OPH en VDO 14.00 -16.30 uur Da Vinci college, Roosendaal	
39	27 sept.	Expertmiddag didactiek van 14.00 – 17.00 uur in Etten-Leur	
40	04 okt.		
41	11 okt.	Inge en Thea op de school (Norbertus, Moller en Munnikenheide) voor lesbezoek en gesprek OPH en VDO	Keuze onderwerp OPH en VDO bekend
42	18 okt.		Herfstvakantie
43	25 okt.	Expertmiddag samenwerken met ouders van 14.00- 17.00 uur in Dongen	8 nov kantelweek, 15 nov start 1 ^e jaars, vandaar deze datum

44	01 nov.	Tentamenweek FLOT	
45	08 nov.		
46	15 nov.	Posterpresentatie OPH (VDO peerfeedback)	-
47	22 nov.	-	-
48	29 nov	-	
49	06 dec.	-	
50	13 dec.	-	
51	20 dec.	-	
52	22 dec. 30 dec.		Kerstvakantie
01	31 dec. 6 jan.		Kerstvakantie
02	10 jan.		-
03	17 jan.	-	-

04	24 jan.	- Tentamenweek FLOT	-
05	31 jan.	-	-
06	donderdag 07 febr.	-	-
07	14 febr.	Expertmiddag solliciteren van 14.00 - 17.00 uur, in Waalwijk	-
08	21 febr.	-	-
09	28 febr.	-	-
10	02 maart		Voorjaarsvakantie
11	14 maart	-	-
12	21 maart	-	-
13	28 maart	-	-
14	04 april	-	- Inleveren eindproduct OPH en VDO
15	11 april	- Tentamenweek FLOT	-

16	18 april	-	-
17	25 april	- 2e Paasdag - Koningsdag	Meivakantie
18	2 mei	- Bevrijdingsdag	Meivakantie
19	09 mei	-	-
20	16 mei	Presentaties OPH en VDO. (Norbertus en Mollerlyceum)	-
21	23 mei	-	-
22	30 mei	- Hemelvaartsdag	-
23	06 juni	-	-
24	13 juni	-	-
25	20 juni	- Laatste stageweek	-
26	27 juni	- Tentamenweek FLOT	-
27	04 juli	-	6 juli start zomervakantie